

Regnskabsstatistik for gartneri 2009

DANMARKS
STATISTIK

*Regnskabsstatistik
for gartneri*
2009

Accounts Statistics
for Horticulture 2009

DANMARKS
STATISTIK

Regnskabsstatistik for gartneri 2009

Udgivet af Danmarks Statistik

Oktober 2010

Oplag 125

Printet hos ParitasDigitalService

Papir-udgave

Pris 55 kr.

Kan købes på www.schultzboghandel.dk/

distribution@rosendahls-schultzgrafisk.dk

Tlf. 43 22 73 00

ISBN 978-87-501-1883-1

ISSN 1904-0687

Pdf-udgave

Kan hentes gratis på www.dst.dk/Publ/RegnStatGartneri

ISBN 978-87-501-1884-8

ISSN 1904-0695

Adresser:

Danmarks Statistik

Sejrøgade 11

2100 København Ø

Tlf. 39 17 39 17

E-post: dst@dst.dk

www.dst.dk

Signaturforklaring

- Nul

0 Mindre end 0,5 af den anvendte enhed

0,0 Mindre end 0,05 af den anvendte enhed

• Tal kan efter sagens natur ikke forekomme

.. Oplysning for usikker, giver ingen mening eller udeladt af diskretionshensyn

... Oplysning foreligger ikke

| Vandret eller lodret streg markerer databrud i en tidsserie.

Oplysningerne fra før og efter databrudet er ikke fuldt sammenlignelige

Som følge af afrunding kan summen af tallene i tabellerne afvige fra totalen

Symbols

- Nil or less than half the final digit shown

0 Less than 0,5 than the final digit show

0,0 Less than 0,05 than the final digit show

• Not applicable

.. Available information not conclusive or not disclosable

... Data not available

| Horizontal or vertical line indicates break in series,

which means that data before and after break in series are not fully comparable

Due to rounding, the figures given for individual items do not necessarily add up to the corresponding totals shown.

© Danmarks Statistik 2010

Du er velkommen til at citere fra denne publikation.

Angiv dog kilde i overensstemmelse med god skik.

Det er tilladt at kopiere publikationen til privat brug.

Enhver anden form for hel eller delvis gengivelse eller mangfoldiggørelse

af denne publikation er forbudt uden skriftligt samtykke fra Danmarks Statistik.

Kontakt os gerne, hvis du er i tvivl.

Når en institution har indgået en kopieringsaftale med COPY-DAN,

har den ret til - inden for aftalens rammer - at kopiere fra publikationen.

Forord

Den foreliggende regnskabsstatistik er udarbejdet på grundlag af 287 regnskaber, der er repræsentativt udvalgt blandt landets gartneri-, frugtavl- og planteskolevirksomheder. Udover at danne grundlag for statistikken opfylder regnskabsmaterialet de danske forpligtelser over for EU's informationsnet for landøkonomisk bogføring.

Grundmaterialet til statistikken er bearbejdet efter nogenlunde uændrede retningslinier. Nogle definitionsændringer er beskrevet på side 41. I øvrigt henvises til varedeklarationen, som findes på www.dst.dk/varedeklarationer/137751, og hvor bl.a. kilder og regnskabsposter beskrives.

Den foreliggende regnskabsstatistik indeholder summariske tabeller for alle gartnerivirksomheder og for driftsformerne potteplanter, væksthushgrønsager, frilandsgrønsager, frugt og bær samt planteskole. Endvidere findes tabeller over potteplantegartnerier opdelt efter areal samt tabeller, der viser energiforbruget i væksthushgartnerier. I www.statistikbanken.dk er der adgang til tidsserier tilbage til 1995.

Med publiceringen rettes en tak til de gartnere, der har stillet regnskab til rådighed og til de revisionskontorer, der har forestået indberetningen. Bagest i publikationen er vist en liste over de kontorer, der har bidraget med mindst 3 regnskaber.

Bearbejdningen er foretaget af Danmarks Statistiks kontor for Fødevarerhverv. Steffen Møllenberg har redigeret publikationen.

Danmarks Statistik, oktober 2010

Jan Plovsing / Vøgg Løwe Nielsen

Preface

The present accounts statistics are compiled on the basis of a sample of 287 holdings, which are representative of Danish horticultural holdings, including orchards and nurseries. The data are also used by the Farm Accountancy Data Network of the EU.

The accounts data have been processed mostly in accordance with unchanged guidelines. A few definitions have been changed. At www.dst.dk/HomeUK/Guide/documentation/Varedeklarationer/emnegruppe/emne.aspx?sysrid=137751, a Declaration of Contents providing descriptions of sources and data etc. is available.

The present accounts statistics for horticulture include tables providing totals for horticulture and for holdings with pot plants, greenhouse vegetables, vegetables in the open, fruit and berries and for nurseries. Furthermore, tables with pot plant holdings distributed to three size groups are shown.

In the database StatBank Denmark, www.statbank.dk, time series starting in 1995 are available.

Statistics Denmark would like to thank the holders who participated as well as the accounting offices which supplied the data. On the last page of this publication, the names of the accounting offices that supplied data from at least 3 holdings are stated.

The compilation of the accounts data was conducted by the Division for Food Industries at Statistics Denmark. Steffen Møllenberg edited this publication.

Statistics Denmark, October 2010

Jan Plovsing / Vøgg Løwe Nielsen

Indholdsfortegnelse

Gartnerierhvervet 2009	7
Potteplantegartnerier	9
Væksthusgrønsager.....	11
Frilandsgrønsager.....	13
Frugt og bær.....	16
Planteskole	17
Tabeloversigt	19
Materialeudvælgelse og stikprøve	38
Danish horticulture 2009.....	48

Gartnerierhvervet 2009

Større bruttoudbytte

Bruttoudbyttet pr. gartnerivirksomhed var i 2009 på godt 4,1 mio. kr. eller 10 pct. mere end i 2008. Generelle driftstilskud, herunder tilskud under EU's enkeltbetalingsordning, var i 2009 på 85.000 kr., hvilket er næsten på niveau med 2008, jf. tabel 1.1

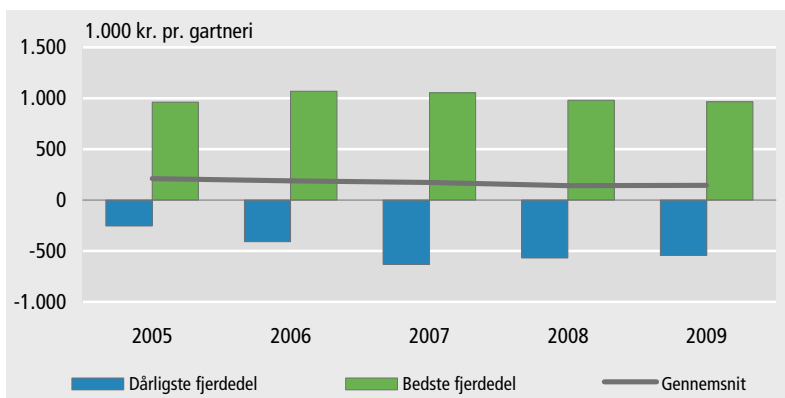
Lavt driftsresultat ...

Driftsomkostningerne var på knap 3,8 mio. kr. efter en stigning på 11 pct., og finansieringsomkostningerne var på 327.000 mod 321.000 kr. i 2008. Driftsresultatet var herefter på 144.000 kr. mod 142.000 kr. i 2008, jf. tabel 1.1. Driftsresultatet i 2008 var det laveste i en længere årrække, men selvom driftsresultatet i gartnerisektoren således fortsat ligger på et for sektoren lavt niveau, er det langt højere end i landbrugsbedrifterne, hvor det i 2009 var på minus 350.000 kr. i gennemsnit.

... men fortsat stor variation i resultaterne

Der er fortsat stor spredning i resultaterne, idet driftsresultatet for dårligste kvartilgruppe var på minus godt 500.000 kr., mens det for bedste gruppe var på 1,0 mio. kr., jf. tabel 1.1 og figur 1.

Figur 1. Driftsresultat for gartnerierne

Kilde: Tabel 1.1

Kraftig strukturudvikling

Statistikken for 2009 er baseret på 287 regnskaber, repræsentativt udvalgt blandt 1.224 gartnerivirksomheder. Antallet af gartnerivirksomheder faldt ret kraftigt i forhold til 2008, hvor antallet imidlertid steg. Tendensen har dog i en længere årrække været et faldende antal gartnerivirksomheder, og antallet i 2009 passer således ind i denne talrække.

Færre blandede frilandsgartnerier

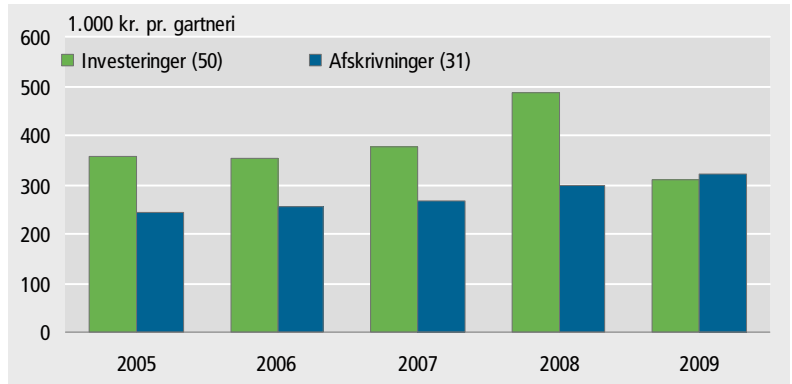
Blandt gartnerierne var der størst fald i antallet af frilandsgartnerier med blandet produktion, mens faldet i antal var relativt mindre blandt de fem største driftsformer og i øvrigt blandt de største gartnerivirksomheder målt i standarddækningsbidrag, se fx tabel 7.1. Faldet i antal gartnerier kan i nogen grad hænge sammen med faldet i driftsresultat i de senere år. Udviklingen de seneste 10 år for de to største driftsformer, potteplanter og frilandsgrønsager, fremgår af figur 11.

Ændring i arealfordeling

Nogle frilandsvirksomheder skifter mellem gartneri og landbrug pga. anvendelsen af arealerne de enkelte år, hvilket især kan have haft ind-

flydelse på udviklingen i antal gartnerier netop i grupperne af blandede frilandsgartnerier. Fra 2008 til 2009 faldt de samlede danske arealer med planteskole og med frugt og bær, mens der var en lille stigning for frilandsgroensager. Endelig var der et lille fald i det danske væksthuseareal.

Figur 2. **Investeringer og afskrivninger (gartneriaktiver), alle gartnerier**

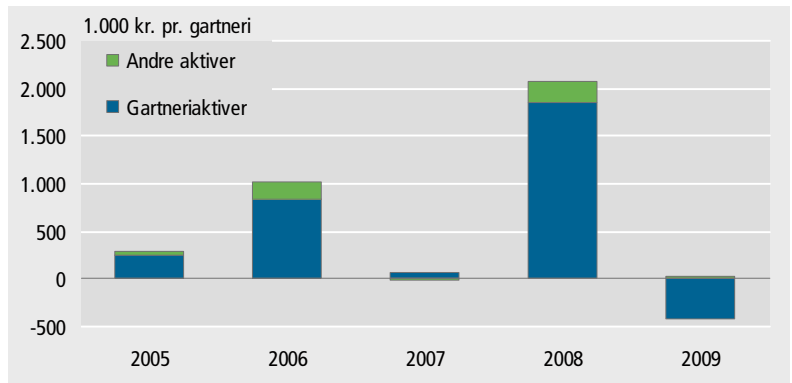
Kilde: Tabel 1.1-1.2

Anm.: Tallene i parentes henviser til tabellerne samt ordforklaringen.

Fald i investeringerne

Investeringer i gartneriaktiver faldt kraftigt fra 485.000 kr. pr. virksomhed i 2008 til 308.000 kr. i 2009, jf. tabel 1.2, og var derved de laveste i den analyserede 5-årsperiode. Afskrivningerne steg og var i 2009 lidt større end investeringerne, hvorved nettoinvesteringerne, dvs. investeringer minus afskrivninger, blev negative, se figur 2. Der var store fald for såvel væksthuse som inventar, se tabel 1.2, mens der var en mindre stigning for *gartneriaktiver i øvrigt*, hvorunder der var større ejendoms-erhvervelse end året før.

Figur 3. **Kapitalændringer på aktiver, alle gartnerier**

Kilde: www.statistikbanken.dk og tabel 1.1

Egenfinansiering

Mere end 90 pct. af investeringerne blev egenfinansieret. Der blev optaget realkreditlån mv. svarende til mere end den resterende finansiering, mens der til gengæld blev afviklet bankgæld.

Højere gældsprocent

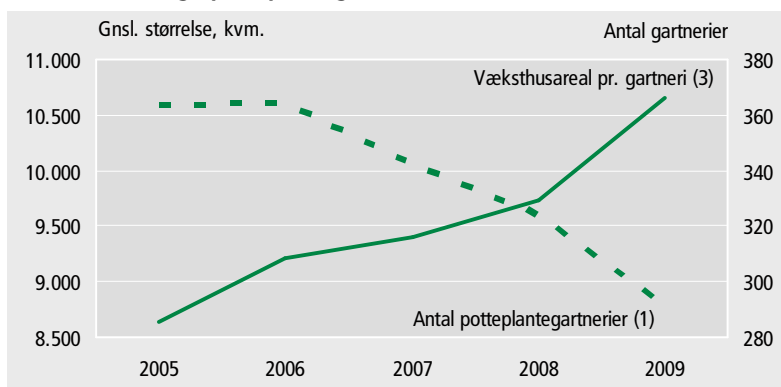
Der var i modsætning til året før ingen kapitalgevinster på aktiverne, men derimod mindre tab, se figur 3. I tidligere år blev den offentlige vurdering som princip anvendt ved fastsættelse af værdien af fast ejendom, men for 2009 anvendes anlægskartotek i en del af regnskaberne. Gældsprocenten ved slutningen af året var 48, hvilket er 3 procentpoint højere end ét år tidligere, jf. tabel 1.2.

Potteplantegartnerier

Større bruttoudbytte og omkostninger – lavere driftsresultat

Driftsresultatet pr. potteplantegartneri faldt med 71.000 kr. til 203.000 kr. i 2009. Det var fjerde år i træk, at driftsresultatet faldt. Både bruttoudbytte og driftsomkostninger var 800.000 kr. større end året før, men også finansieringsomkostningerne steg, og de generelle driftstilskud faldt lidt, se tabel 2.1.

Figur 4. Strukturudvikling i potteplantegartnerierne

Kilde: Tabel 2.1

Større, men færre gartnerier

Væksthusarealet pr. potteplantegartneri steg med 900 m² til 10.652 m² (se tabel 2.1 og figur 4), mens antallet af potteplantegartnerier faldt fra 324 til 292. Strukturudviklingen var således endnu kraftigere end i de nærmest foregående år. Udviklingen i de seneste 10 år i antal potteplantegartnerier og driftsresultat er vist i figur 11, hvor der sammenlignes med gartnerier med frilandsgrønsager.

Lavere potteplantepriser

Bruttoudbyttet pr. gartneri steg til 8,0 mio. kr. Bruttoudbyttet pr. m² med potteplanter steg til 722 kr. fra 708 kr. året før – til trods for, at prisen på potteplanter faldt med 3 pct., jf. *Jordbrugets prisforhold 2009*. De generelle driftstilskud faldt med 7.000 kr. til 67.000 kr. En stor del af tilskuddene blev ydet på grundlag af landdistriktsordningerne.

Større arbejdskraftforbrug og lønudgifter ...

Blandt driftsomkostningerne var der 251.000 kr. med *fragt og salgsafgifter*, som for første gang vises som en selvstændig post. Blandt de øvrige poster steg især de to største poster, lønnet arbejdskraft og energi, førstnævnte pga. flere arbejdstimer og højere timeløn og sidstnævnte pga. større energiforbrug. Generelt hænger stigningerne sammen med, at

gartnerierne var større end året før. Finansieringsomkostningerne steg med 61.000 kr. bl.a. pga. større gæld, se tabel 2.1 og 2.2.

... men højere lønningsevne

Lønningsevnen pr. arbejdstime steg på trods af faldet i driftsresultat fra 147 til 155 kr., bl.a. pga. den højere timeløn.

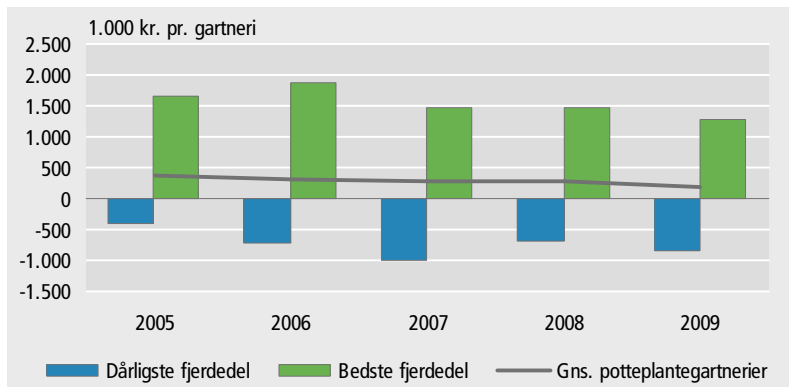
Næsten uændret energiforbrug pr. m² væksthuse

Energiforbruget (inkl. elforbrug) til opvarmning steg i forhold til året før, men da væksthusearealet også steg, var energiforbruget pr. m² næsten uændret 1,47 gigajoule. Fordelingen af energiforbruget på energityper fremgår af tabel 2.6.

Bedste resultater i de største gartnerier

Det var i de største potteplantegartnerier, man fandt det største gennemsnitlige driftsresultat og den største lønningsevne. Driftsresultatet i gruppen med mindst 15.000 m² væksthuseareal var på 345.000 kr. i gennemsnit, mens det var på henholdsvis 150.000 kr. og 182.000 kr. i gartnerier på 7.500-14.999 m² og under 7.500 m². Lønningsevnen i de tre grupper var på hhv. 175, 141 og 102 kr. pr. time. Forskellen i driftsresultat mellem størrelsesgrupperne var imidlertid mindre end året før.

Figur 5. Driftsresultat for potteplantegartnerierne

Kilde: Tabel 2.1

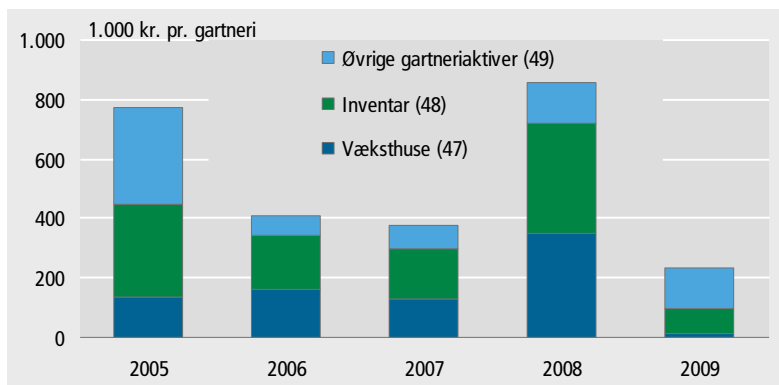
Stor spredning i driftsresultatet

Spredningen i driftsresultatet er fortsat stor. I forhold til 2008 faldt gennemsnittet for både den dårligste gruppe og den bedste gruppe. For den bedste fjerdedel af gartnerierne var driftsresultatet i gennemsnit på knap 1,3 mio. kr., mens det var på minus godt 800.000 kr. i den dårligste fjerdedel, se tabel 2.1 og figur 5.

Stort fald i investeringerne

Efter en stor stigning i investeringerne i 2008 faldt de til femårsperiodens laveste niveau, 232.000 kr. pr. gartneri i 2009. Samtidig steg afskrivningerne lidt til 574.000 kr., dvs. nettoinvesteringerne var negative med mere end 300.000 kr. Der var næsten ingen investeringer i væksthuse – kun 11.000 kr. mod 349.000 kr. i 2008. Investeringer i inventar faldt med mere end tre fjerdedele til 84.000 kr. pr. gartneri. Investering i gartneriaktiver i øvrigt var derimod næsten uændret 137.000 kr. (tabel 2.2 og figur 6). Som i tidligere år var investeringerne størst blandt de store gartnerier, se tabel 2.3-2.5.

Figur 6. Investeringer i potteplantegartnerier

Kilde: Tabel 2.2

Kun egenfinansiering Egenfinansieringen kunne mere end dække investeringerne, og der var således også plads til at afdrage på gælden, se tabel 2.2.

Lidt større gældsprocent Egenkapitalen ved udgangen af året var på 5,1 mio. kr. eller næsten uændret i forhold til 2008. Da fremmedkapitalen imidlertid var højere end året før, var gældsprocenten ved udgangen af året på 60 mod 58 ét år tidligere.

Væksthusgrønsager

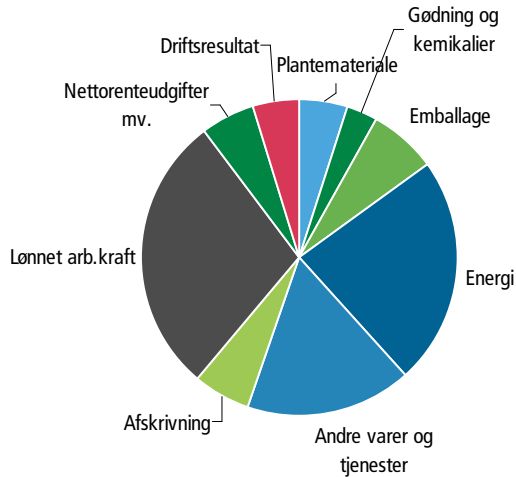
Driftsresultatet det største siden 2005 Driftsresultatet pr. gartneri med væksthushgrønsager steg fra 81.000 kr. i 2008 til 373.000 kr. i 2009 og var dermed det største siden 2005. Både bruttoudbytte og omkostninger steg, hvilket hænger sammen med, at væksthusharealet pr. gartneri steg med godt 800 m² til 15.941 m², mens antallet af gartnerier faldt med 6 til 67, jf. tabel 3.1.

I gennemsnit uændrede produktpriser Bruttoudbyttet pr. gartneri med væksthushgrønsager var på 7,8 mio. kr., og bruttoudbyttet pr. m² med grønsager var på 430 kr. sammenlignet med 441 kr. året før. Sammenlignet med 2008 var prisen på væksthushgrønsager i gennemsnit uændret, jf. *Jordbrugets prisforhold 2008*. Der var imidlertid store forskelle mellem grønsagsarterne, idet agurker og salat steg med hhv. 15 og 6 pct., mens tomater faldt med 16 pct.

Stigning og fald blandt omkostningerne Fordelingen af omkostningstyper og driftsresultat fremgår af figur 7 og tabel 3.1. Omkostninger til energi og til lønnet arbejdskraft faldt, mens der var stigning for en række andre omkostningsposter. Omkostninger til fragt og salgsafgifter var med 408.000 kr. større for væksthushgrønsager end for de øvrige driftsformer.

Lavere energiforbrug Faldet i energiomkostninger skyldes lavere energiforbrug. Energi-forbruget til opvarmning (inkl. elforbrug) faldt således fra 1,8 til 1,5 gigajoule pr. m².

Figur 7. Omkostninger og driftsresultat, væksthushønsager, 2009

Kilde: Tabel 3.1

Lavere omkostninger til arbejdskraft og energi

Løn og energi er meget væsentlige omkostningsposter ved produktion af væksthushønsager, hvilket er illustreret i figur 8. Som det fremgår, lykkedes det at effektivisere i 2009, så omkostningerne til såvel energi som lønnet arbejdskraft faldt.

Større lønningsevne

Lønningsevnen pr. time steg fra 154 kr. i 2008 til 164 kr., mens forrentningsprocenten steg fra 0,2 til 3,3, jf. tabel 3.1.

Større spredning i resultatet

Finansieringsomkostningerne, dvs. nettorenteudgifterne samt leasing af inventar og leje af driftsbygninger, faldt lidt fra 445.000 kr. til 433.000 kr. Forskellen i driftsresultat i dårligste og bedste fjerdedel af gartnerierne steg markant i forhold til 2008. I 2009 var resultatet i gennemsnit i den dårligste fjerdedel på -1,3 mio. kr., mens det i den bedste fjerdedel var på 2,3 mio. kr., se tabel 3.1.

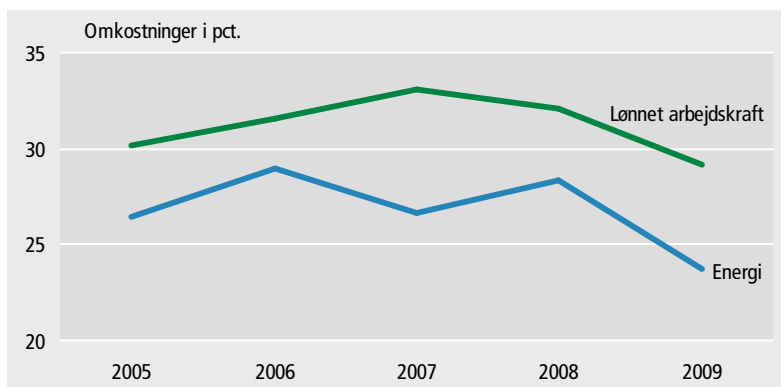
Stigende investeringer i væksthuse og inventar

Investeringer i gartneriaktiver faldt lidt til 131.000 kr. pr. gartneri. Imidlertid var der markante stigninger for såvel væksthuse som inventar, jf. tabel 3.2. Investeringer i gartneriaktiver i øvrigt var negative, hvilket skyldes fald i lagerbeholdninger samt ejendomserhvervelse. Investeringerne var igen væsentligt lavere end afskrivningerne.

Større gældsprocent

Egenkapitalen faldt i forhold til 2008. Gældsprocenten blev på 55 ved udgangen af 2009 mod 48 året før.

Figur 8. Lønnet arbejdskraft og energi i pct. af bruttoudbyttet, gartnerier med væksthushgrønsager

Obs! 2005-2007-tal for bruttoudbytte gjort sammenlignelige med 2008 og 2009 vha. skøn.

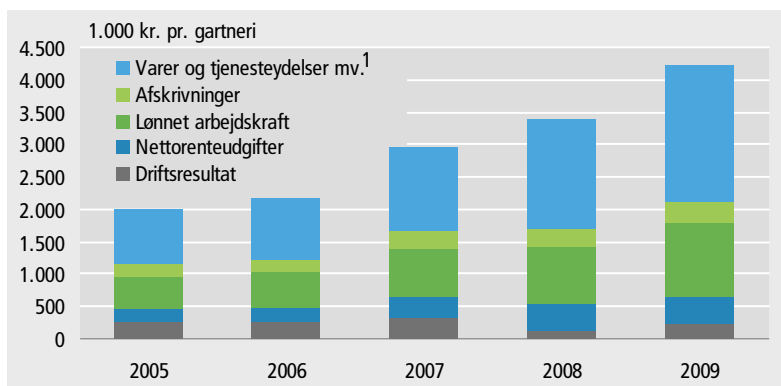
Kilde: Tabel 3.1

Frilandsgrønsager

Større driftsresultat

Driftsresultatet steg med godt 100.000 kr. til 244.000 kr. pr. gartneri med frilandsgrønsager i 2009. Bag denne udvikling ligger en markant stigning i såvel bruttoudbytte som omkostninger, hvoraf førstnævnte steg mest.

Figur 9 Omkostninger og driftsresultat, frilandsgrønsager

¹ I 2008 og 2009 inkl. fragt og salgsafgifter

Kilde: Tabel 4.1

Større areal pr. gartneri

Gartneriernes samlede areal steg med knap 8 ha til 60,6 ha i gennemsnit. Heraf steg arealet med grønsager pr. gartneri med knap 2 ha til 23,9 ha, og arealet med landbrugsafgrøder steg med knap 6 ha til 35,8 ha, se tabel 4.1 og figur 10. Herudover findes mindre arealer med andre gartneriafgrøder. Arbejdsforbruget pr. gartneri steg med godt 1.800 til 9.817, hvoraf den lønede arbejdskraft udgjorde 8.185 timer.

Mere positiv udvikling for frilandsgrønsager end for potteplanter

Antallet af gartnerier med frilandsgrønsager på 239 var en tilbagegang i forhold til 2009, men tilbagegangen var relativt mindre end for de fleste af de øvrige driftsformer. Figur 11 viser udviklingen over en tiårig periode for antal gartnerier med hhv. frilandsgrønsager og potteplanter og det driftsresultat, de i gennemsnit genererede. Det fremgår, at mens antal potteplantegartnerier faldt (og det gælder også for det samlede antal gartnerier i Danmark), var der en lille stigning i antal gartnerier med frilandsgrønsager.

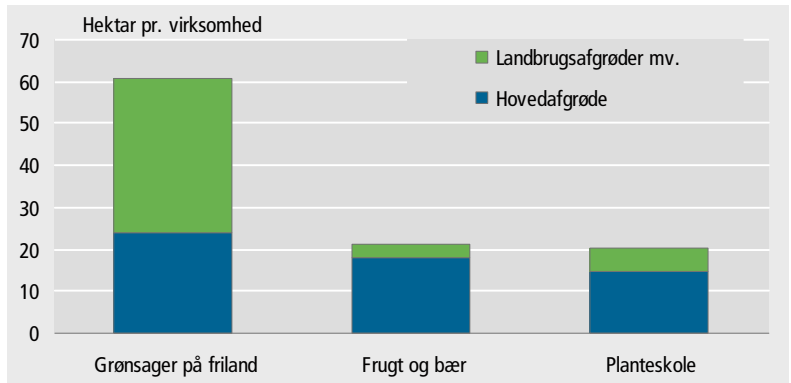
Sammenfaldende tendenser

Ydermere fremgår det af figur 11, at tendensen i udvikling i driftsresultat lignede den for antal gartnerier, dvs. en stigende tendens for driftsresultatet for frilandsgrønsager og en faldende tendens for potteplanter. For begge typer gartnerier gælder, at gennemsnitsstørrelsen for gartnerierne steg ganske kraftigt gennem perioden.

Større bruttoudbytte pr. gartneri

For gartnerier med frilandsgrønsager var bruttoudbyttet på knap 4,1 mio. kr. pr. gartneri i 2009, hvilket er 800.000 kr. mere end i 2008. Generelle driftstilskud udgjorde 152.000 kr., hvoraf 129.000 kr. stammer fra enkeltbetalingsordningen. Sammenlignet med 2008 har der været en lille stigning i tilskud fra enkeltbetalingsordningen, pga. det øgede areal.

Figur 10. **Det dyrkede areals fordeling på hovedafgrøde¹ og øvrige afgrøder. 2009**

¹ Grønsager på friland, frugt og bær samt planteskole
Kilde: Tabel 4.1, 5.1 og 6.1

Større bruttoudbytte pr. ha

Bruttoudbyttet pr. ha med frilandsgrønsager var på 144.000 kr. eller noget mere end året før på trods af prisfald på produkterne på 2 pct. ifølge *Jordbrugets prisforhold 2009*. Der har således været et større mængdemæssigt udbytte og/eller en anderledes produktsammensætning. Landbrugsafgrøder har et langt lavere bruttoudbytte pr. ha end grønsager.

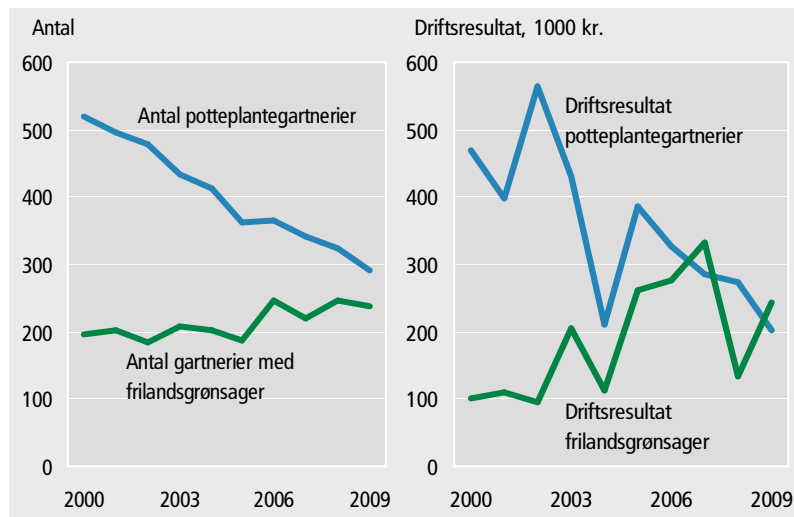
Større omkostninger

De samlede driftsomkostninger steg med 700.000 kr. Fragt og salgsgifter udgjorde 277.000 i 2009, første gang posten er vist separat, se tabel 4.1. Der var stigninger for en række poster. Bl.a. steg lønomkostningerne pga. flere lønnede timer. Nettorenteudgifterne var på 418.000 kr. – en stigning på 22.000 kr. i forhold til året før.

Lavere lønningsevne pr. time

På trods af stigningen i driftsresultatet faldt lønningsevnen fra 125 til 114 kr. pr. time, hvilket bl.a. skyldes større værdi af jordbrugsaktiverne primo, hvis forrentning er indregnet i lønningsevnen. Forrentningsprocenten steg fra 0,4 til 1,0.

Figur 11. Udvikling i antal gartnerier og driftsresultat for frilandsgrønsager og potteplanter. 2000-2009

Kilde: www.statistikbanken.dk

Fortsat stor variation gartnerierne imellem

Variationen i driftsresultatet gartnerierne imellem var fortsat stor. Således var gennemsnittet for den bedste fjerdedel af gartnerier med frilandsgrønsager på 1,2 mio. kr., mens det i den dårligste fjerdedel var på minus 400.000 kr., se tabel 4.1.

Lidt lavere investeringer

Investeringer i gartneriaktiver faldt med godt 100.000 kr. til godt 500.000 kr. i 2009 (tabel 4.2). Såvel investeringer i inventar som i gartneriaktiver i øvrigt faldt. Gartneriinvesteringerne var fortsat større end afskrivningerne, som var på 351.000 kr.

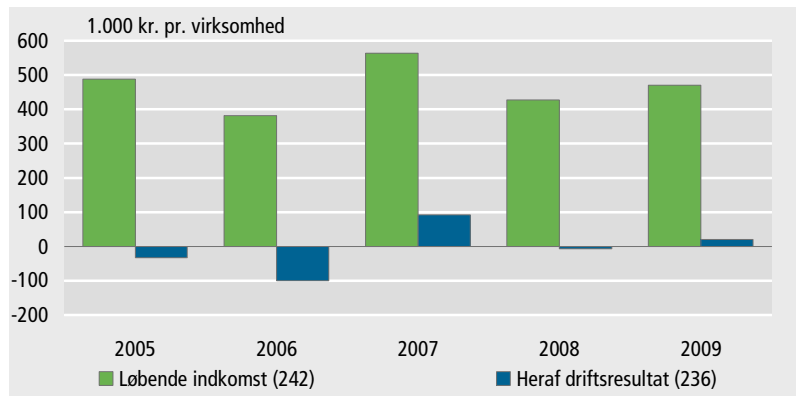
Negative kapitalændringer - lidt højere gældsprocent

Egenkapitalen blev påvirket af fald i værdien af jord, måske især hvor den offentlige vurdering ikke er anvendt. Jordværdien målt med den offentlige vurdering er oftest lavere end den handelsværdi, som indgår i anlægskartotekerne. Da den forpagtede jord vurderes til en tilsvarende hektarpris, er værdien af det tilforpagtede steget i forhold til tidligere år. En del af kapitalændringerne påhviler den forpagtede ejendom og indgår som positiv værdi under *andre kapitalændringer*. Gældsprocenten blev på 45 ved udgangen af året mod 43 året før.

Frugt og bær

<i>Positivt driftsresultat</i>	Driftsresultatet steg med 27.000 kr. til 24.000 kr. i 2009. Resultatet er det næstbedste i den analyserede femårsperiode, se figur 12 samt tabel 5.1. Både bruttoudbyttet og omkostningerne steg, men omkostningerne steg mindst. I forhold til 2008 steg arealet med frugt og bær pr. virksomhed med 1 ha til 18,1 ha, mens øvrige dyrkede arealer faldt til 3,1 ha (figur 10 og tabel 5.1).
<i>Mere intensiv dyrkning</i>	Bruttoudbyttet pr. ha. med frugt og bær steg fra 28.800 til 35.000 kr. på trods af prisfald på produkterne på i gennemsnit 27 pct., ifølge <i>Jordbrugets prisforhold 2009</i> . Der må således være høstet væsentlig større mængder pr. hektar – måske i en dyrere kvalitet – og dermed mere intensiv dyrkning.
<i>Større lønomkostninger</i>	Flere poster blandt driftsomkostningerne steg, herunder især løn, som især steg pga. flere arbejdstimer. Det kunne skyldes, at mere frugt skulle plukkes. Nettorenteudgifterne faldt marginalt, mens de generelle driftstilskud steg. Foruden tilskud ifølge enkeltbetalingsordningen var der især ydet tilskud under landdistriktsordningen.
<i>Fortsat mange plantager på deltidsbasis</i>	Arbejdsforbruget steg år for år mellem 2005 og 2009. Fra 2008 til 2009 skete stigningen imidlertid udelukkende i den lønnede arbejdsindsats. Brugerfamiliens arbejdsindsats udgjorde i 2009 blot 1.405 timer, hvilket svarer til 0,8 fuldtidsbeskæftigede personer. Plantagedriften er således fortsat hobbypræget for en række plantager.
<i>Stor spredning i resultaterne</i>	Der var fortsat stor spredning i resultaterne plantagerne imellem, I den bedste fjerdedel var driftsresultatet i gennemsnit på knap 400.000 kr., og i den dårligste fjerdedel af plantagerne opnåedes et driftsresultat på minus godt 300.000 kr. i gennemsnit, se tabel 5.1.

Figur 12 **Løbende indkomst og driftsresultat, frugt og bær**

Kilde: Tabel 5.2

<i>Større investeringer</i>	Investeringer i plantageaktiver steg til 164.000 kr. pr. plantage, jf. tabel 5.2. Investeringer i inventar faldt dog en del til 34.000 kr., mens investeringer i <i>gartneriaktiver i øvrigt</i> steg, især pga. ejendomserhvervelse
-----------------------------	--

samt frugttræer og bærbuske.. Investeringerne var større end afskrivningerne, som var på 114.000 kr., se tabel 5.1.

Lille opsparing

Brugerfamilien havde indkomster fra kilder uden for plantagen af nogenlunde samme størrelse som i 2008, hvorfor den løbende indkomst steg til 470.000 kr. (tabel 5.2). Privatforbrug og skat var tilsammen næsten lige så store, og der blev en løbende opsparing på 15.000 kr.

Højere gældsprocent

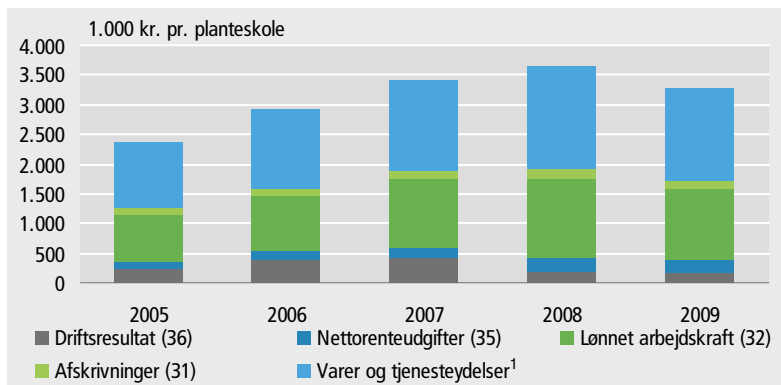
Egenkapitalen faldt, bl.a. pga. fald i værdien af jord. Gældsprocenten steg til 44 fra 36 ved udgangen af 2008.

Planteskole

Lavere driftsresultat

Driftsresultatet pr. planteskole faldt med 41.000 kr. til 169.000 kr. Udviklingen er et resultat af, at omkostningerne faldt lidt mindre end bruttoudbyttet. Planteskolearealet pr. planteskole var på 14,7 ha eller 0,8 ha mere end i 2008, mens arealet med øvrige afgrøder faldt med knap 4 ha til 5,4 ha, se tabel 6.1 og figur 10.

Figur 13. Anvendelse af bruttoudbytte + tilskud, planteskoler

¹ I 2008 og 2009 inkl. fragt og salgsafgifter

Kilde: Tabel 6.1

Lavere arbejdsforbrug

Bruttoudbyttet pr. planteskole faldt med godt 300.000 kr. til knap 3,3 mio. kr. Bruttoudbyttet pr. ha med planteskole var på 203.000 kr., hvilket var et fald på godt 30.000 kr. i forhold til 2008 på trods af, at priserne på planteskoleprodukter steg med 3 pct. fra 2008 til 2009, jf. *Jordbrugets prisforhold 2009*. Til gengæld var der en svag stigning i bruttoudbytte pr. arbejdstime jf. figur 14, idet det samlede arbejdsforbrug faldt. Bruttoudbyttet pr. arbejdstime har i femårsperioden udvist en mere stabil tendens end bruttoudbyttet pr. ha. Der kan være stor forskel i dyrkningsintensitet planteskolerne imellem pga. bl.a. produktsortiment, og hvorvidt planterne sælges i potte.

Lidt lavere omkostninger

Driftsomkostningerne faldt med 300.000 kr. til 2,9 mio. kr., se tabel 6.1 og figur 13. Lønnet arbejdskraft faldt mest med 146.000 kr., da også antallet af lønnede timer faldt. Der var bl.a. også fald i omkostninger til

udsæd samt potter og vækstmedier, hvilket kan ses i sammenhæng med den lavere dyrkningsintensitet.

Mindre enkeltbetaling

Generelle driftstilskud faldt især pga. mindre samlet areal og deraf følgende lavere støtte fra enkeltbetalingsordningen. Nettorenteuudgifterne var med 211.000 kr. næsten uændrede. Lønningsevnen pr. time faldt, mens forrentningsprocenten faktisk steg lidt pga. udviklingen i brugerfamiliens arbejdsindsats.

Lidt mindre spredning i resultaterne

Variationen i driftsresultatet planteskolerne imellem var mindre end i 2008, da driftsresultatet for den dårligste fjerdedel var lidt højere og resultatet i den bedste fjerdedel var lavere. For 2009 var de to tal hhv. minus godt 400.000 kr. og knap 900.000 kr.

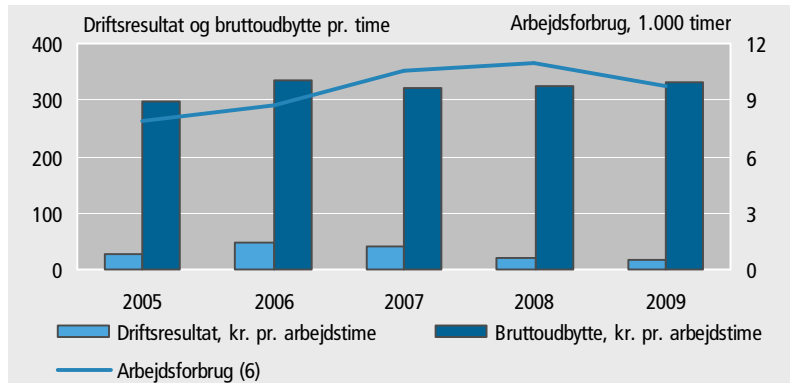
Fald i investeringerne

De samlede investeringer i planteskoleaktiver faldt kraftigt til 122.000 kr. Inventarinvesteringerne blev reduceret med 55.000 kr. til 86.000 kr. Der blev i modsætning til de foregående år investeret et mindre beløb i væksthuse. Posten *gartneriaktiver i øvrigt* faldt kraftigt til 19.000 kr.

Lidt større gældsprocent

Egenkapitalen ændrede sig kun lidt. Gældsprocenten steg med 2 i forhold til året før til 40 ved udgangen af 2009.

Figur 14. Arbejdsforbrug samt driftsresultat og bruttoudbytte pr. arbejdstime, planteskoler

Kilde: Tabel 6.1

Tabeloversigt

Tabel 1.1	Driftsresultat: Alle gartnerier	20
Tabel 1.2	Investering og kapital samt oplysninger for virksomheder med privatøkonomi.....	21
Tabel 2.1	Driftsresultat: Potteplantegartnerier.....	22
Tabel 2.2	Investering og kapital samt oplysninger for virksomheder med privatøkonomi.....	23
Tabel 2.3	Potteplantegartnerier med mindre end 7.500 m ²	24
Tabel 2.4	Potteplantegartnerier med 7.500-14.999 m ²	25
Tabel 2.5	Potteplantegartnerier med 15.000 m ² og over.....	26
Tabel 2.6	Specifikation af energiforbrug: Potteplantegartnerier	27
Tabel 3.1	Driftsresultat: Gartnerier med væksthushgrønsager	28
Tabel 3.2	Investering og kapital samt oplysninger for virksomheder med privatøkonomi.....	29
Tabel 3.3	Specifikation af energiforbrug: Gartnerier med væksthushgrønsager.....	30
Tabel 4.1	Driftsresultat: Gartnerier med frilandshgrønsager	32
Tabel 4.2	Investering og kapital samt oplysninger for virksomheder med privatøkonomi.....	33
Tabel 5.1	Driftsresultat: Gartnerier med frugt og bær	34
Tabel 5.2	Investering og kapital samt oplysninger for virksomheder med privatøkonomi.....	35
Tabel 6.1	Driftsresultat: Planteskoler	36
Tabel 6.2	Investering og kapital samt oplysninger for virksomheder med privatøkonomi.....	37
Tabel 7.1	Fordeling af populationen af gartnerier efter størrelsesenhed og efter driftsform	38
Tabel 7.2	Fordeling af stikprøven af gartnerier efter størrelsesenhed og efter driftsform.....	39
Tabel 7.3	Størrelsesenhed omregnet til arealer og kroner.....	40

Tabel 1.1

Driftsresultat: Alle gartnerier

Financial results: All horticultural holdings

	2005	2006	2007	2008	2009
1 Antal virksomheder	1 408	1 399	1 354	1 400	1 224
2 Stikprøve	292	290	298	275	287
Ressourcer	pr. virksomhed				
3 Væksthusareal, m ²	3 314	3 358	3 533	3 465	3 586
4 Frilandsareal, ha	21,1	21,7	22,7	25,1	25,2
113 Heraf med gartneriafgrøder	9,6	9,7	10,3	10,7	11,5
5 Bruger alder, år	54	53	54	54	53
6 Arbejdsindsats, timer	7 658	8 151	8 242	8 934	9 333
7 Heraf lønnet arbejdskraft, timer	5 620	6 194	6 225	6 900	7 516
8 Energiforbrug, GigaJoule	6 887	6 312	5 866	6 012	6 079
Resultatopgørelse, gartneri	1.000 kr. pr. virksomhed				
9 Bruttoudbytte i alt¹	2 923	3 211	3 386	3 764	4 142
10 Væksthusgrønsager	431	346	430	485	434
11 Potteplanter	1 436	1 665	1 551	1 580	1 847
12 Snitblomster og øvrig væksthushproduktion ..	38	73	66	60	72
13 Frilandsgrønsager	302	376	477	607	805
14 Frugt og bær	88	69	125	138	151
15 Planteskole	293	353	395	432	373
16 Gartneri i øvrigt fra friland	63	44	43	46	73
17 Landbrugsprodukter	82	100	142	200	124
18 Tilskud til landbrugsprodukter	1	0	0	0	1
20 Salg af el	119	83	54	71	96
21 Andre indtægter	71	102	102	145	167
22 Driftsomkostninger I alt¹	2 614	2 862	3 019	3 387	3 757
23 Plantemateriale	366	411	466	453	507
24 Potter og vækstmedier	114	128	138	125	139
25 Gødning, kemikalier m.v.	96	100	108	128	131
26 Emballage	149	148	175	176	231
114 Fragt og salgsafgifter ¹	172
27 Vedligeholdelse	138	153	146	165	177
28 Varer og tjenester i øvrigt ¹	302	328	371	542	454
29 Energi	376	379	370	415	418
30 Grønne afgifter	15	17	16	16	17
31 Afskrivninger	243	253	268	297	322
32 Lønnet arbejdskraft	805	938	950	1 061	1 177
33 Ejendomsskatter	11	8	8	10	11
34 Driftsresultat før renter	308	349	367	377	385
35 Nettorentudgifter, gartneri	167	209	210	292	304
40 Finansieringsomkostninger i øvrigt	25	41	29	22
19 Generelle driftstilskud	70	72	57	87	85
39 Heraf enkeltbetalingsordning	36	38	40	54	53
36 Driftsresultat, gartneri	212	188	172	142	144
1. kvartilgruppe	-254	-410	-633	-569	-545
4. kvartilgruppe	961	1 070	1 055	981	965
37 Forrentningsprocent af aktiver i selveje .	-1,5	-1,1	-1,5	-0,9	-0,5
38 Lønningsevne, kr. pr. time	125	131	127	131	130

Anm.: For nogle poster er der sket definitionsændringer fra 2005 til 2006, se s. 41.

¹ For 2008 var fragt og salgsafgifter modregnet i bruttoudbyttet og ikke inkl. i driftsomkostningerne. Fra 2008 er bruttoudbytte og drifts-

omkostninger inkl. fragt og salgsafgifter, men sidstnævnte udgør kun i 2009 en selvstændig post. For 2008 er *varer og tjenester i øvrigt* inkl. fragt og salgsafgifter.

Tabel 1.2 Investering og kapital samt oplysninger for virksomheder med privatøkonomi
Investments, capital, and information from accounts with non-farm entries

	2005	2006	2007	2008	2009
Investering og finansiering	1.000 kr. pr. virksomhed				
46 Investeringer i alt	626	445	749	530	396
50 Gartneriaktiver	355	352	378	485	308
47 Heraf væksthuse	45	84	50	113	25
48 Heraf inventar	156	144	199	242	120
49 Heraf gartneriaktiver i øvrigt	154	123	130	130	163
51 Finansielle aktiver	173	-11	273	-41	-17
53 Finansiering i alt	626	445	749	530	396
54 Egenfinansiering	355	285	238	297	364
55 Realkreditlån	119	36	112	169	132
56 Banklån	66	121	329	87	-202
57 Låntagning i øvrigt	76	1	91	-21	51
58 Akkord på gæld	-	2	-	-	1
59 Låneomkostninger	12
60 Forpagtning	22	0	-21	-3	49
Balance, ultimo					
67 Aktiver	8 817	9 515	10 306	13 008	13 824
68 Heraf gartneriaktiver	5 678	6 815	7 257	9 816	10 076
69 Passiver	8 817	9 515	10 306	13 008	13 824
70 Realkreditlån	2 592	2 627	2 729	3 229	3 318
71 Banklån	802	885	1 303	1 284	1 307
72 Lån i øvrigt	741	742	931	944	1 211
73 Forpagtningsværði	670	779	824	778	1 550
66 Egenkapital	4 012	4 480	4 521	6 773	6 439
74 Gældsprocent	51	49	52	45	48
202 Stikprøve (antal regnskaber med privatøkonomi)	234	227	238	214	229
203 Væksthusareal, m ²	2 059	2 072	2 112	2 076	1 958
213 Gartneriafgroeder på friland, ha	9,8	8,8	9,7	9,7	10,1
Indkomst og forbrug, brugerfamilien	1.000 kr. pr. virksomhed				
236 Driftsresultat, gartneri	177	140	242	119	110
239 Anden indkomst m.v.	326	290	311	306	342
240 Overskud, bolig	43	42	43	51	58
241 Nettoerudgifter, privat og andre erhverv	31	31	29	47	45
242 Løbende indkomst	515	442	566	429	465
243 Personlige skatter	149	141	160	173	124
244 Privatforbrug	275	283	294	306	313
245 Løbende opsparing	91	18	113	-50	28
Udvikling i egenkapital					
261 Egenkapitalforskydninger i alt	347	955	120	1 890	-299
262 Egenkapital, primo + løbende opsparing	3 685	3 274	4 436	4 609	6 696
263 Kapitalændringer på aktiver	292	1 021	59	2 079	-400
264 Kapitalændringer på gæld	7	30	42	-2	-23
265 Andre kapitalændringer	-43	-114	-94	-138	97
266 Egenkapital, ultimo	3 941	4 211	4 443	6 550	6 369

Anm.: For nogle poster er der sket definitionsændringer fra 2005 til 2006, se s. 41.

Tabel 2.1

Driftsresultat: Potteplantegartnerier

Financial results: All holdings with pot plants

	2005	2006	2007	2008	2009
1 Antal virksomheder	363	364	342	324	292
2 Stikprøve	102	99	93	96	81
Ressourcer	pr. virksomhed				
3 Væksthusareal, m ²	8 632	9 215	9 401	9 735	10 652
108 Heraf potteplanter, m ²	8 507	9 066	9 205	9 479	10 339
4 Frilandsareal, ha	0,9	1,4	1,7	1,7	1,2
5 Bruger alder, år	53	52	52	54	55
6 Arbejdsindsats, timer	13 814	15 544	13 699	15 297	15 778
7 Heraf lønnet arbejdskraft, timer	11 364	13 213	11 153	12 850	13 472
8 Energiforbrug, GigaJoule	17 446	16 958	14 314	15 551	17 191
Resultatopgørelse, gartneri	1.000 kr. pr. virksomhed				
9 Bruttoudbytte i alt¹	6 289	6 946	6 317	7 213	8 008
10 Væksthusgrønsager	28	14	31	34	-
11 Potteplanter	5 656	6 489	5 988	6 712	7 460
12 Snitblomster og øvrig væksthushproduktion ..	-	2	-	-	-
13 Frilandsgrønsager	8	1	-	-	-
14 Frugt og bær	2	1	5	6	6
15 Planteskole	9	10	20	14	15
16 Gartneri i øvrigt fra friland	187	78	81	103	105
17 Landbrugsprodukter	1	9	36	9	8
18 Tilskud til landbrugsprodukter	-	-	-	-	-
20 Salg af el	265	177	95	143	173
21 Andre indtægter	133	166	62	192	241
22 Driftsomkostninger i alt¹	5 677	6 289	5 702	6 595	7 392
23 Plantemateriale	930	975	1 080	1 182	1 310
24 Potter og vækstmedier	353	374	385	405	426
25 Gødning, kemikalier m.v.	123	149	117	131	147
26 Emballage	349	326	375	410	421
114 Fragt og salgsafgifter ¹	251
27 Vedligeholdelse	247	300	222	237	278
28 Varer og tjenester i øvrigt ¹	512	526	491	710	609
29 Energi	906	954	801	965	1 059
30 Grønne afgifter	36	48	40	40	46
31 Afskrivninger	509	541	448	531	574
32 Lønnet arbejdskraft	1 709	2 095	1 740	1 981	2 266
33 Ejendomsskatter	3	3	3	3	4
34 Driftsresultat før renter	612	658	615	618	616
35 Netto renteudgifter, gartneri	275	322	255	356	439
40 Finansieringsomkostninger i øvrigt	55	93	63	41
19 Generelle driftstilskud	51	46	16	74	67
39 Heraf enkeltbetalingsordningen	2	2	2	3	3
36 Driftsresultat, gartneri	387	326	284	274	203
1. kvartilgruppe	-415	-725	-994	-691	-843
4. kvartilgruppe	1 644	1 883	1 470	1 468	1 268
37 Forrentningsprocent af aktiver i selveje ..	1,9	1,4	-0,5	0,5	0,2
38 Lønningsevne, kr. pr. time	149	154	143	147	155

Anm.: For nogle poster er der sket definitionsændringer fra 2005 til 2006, se s. 41.

¹ For 2008 var fragt og salgsafgifter modregnet i bruttoudbyttet og ikke inkl. i driftsomkostningerne. Fra 2008 er bruttoudbytte og

driftsomkostninger inkl. fragt og salgsafgifter, men sidstnævnte udgør kun i 2009 en selvstændig post. For 2008 er varer og tjenester i øvrigt inkl. fragt og salgsafgifter.

Tabel 2.2 Investering og kapital samt oplysninger for virksomheder med privatøkonomi
Investments, capital, and information from accounts with non-farm entries

	2005	2006	2007	2008	2009
Investering og finansiering	1.000 kr. pr. virksomhed				
46 Investeringer i alt	967	469	495	794	36
50 Gartneriaktiver	773	408	375	858	232
47 Heraf væksthuse	139	161	132	349	11
48 Heraf inventar	306	185	169	369	84
49 Heraf gartneriaktiver i øvrigt	328	63	74	141	137
51 Finansielle aktiver	178	-23	59	-114	-290
53 Finansiering i alt	967	469	495	794	36
54 Egenfinansiering	572	466	360	490	504
55 Realkreditlån	110	-59	-108	140	-191
56 Banklån	189	122	212	268	-371
57 Låntagning i øvrigt	59	-24	98	-68	116
58 Akkord på gæld	-	2	-	-	3
59 Låneomkostninger	21
60 Forpagtning	58	-38	-67	-35	-24
Balance, ultimo					
67 Aktiver	11 632	11 731	11 504	13 231	14 351
68 Heraf gartneriaktiver	8 655	8 726	8 607	9 799	10 712
69 Passiver	11 632	11 731	11 504	13 231	14 351
70 Realkreditlån	3 473	3 444	2 742	3 223	2 993
71 Banklån	1 355	1 198	1 399	1 860	2 122
72 Lån i øvrigt	1 453	1 384	1 509	1 948	2 435
73 Forpagtningsværdi	1 375	1 220	1 217	1 180	1 716
66 Egenkapital	3 975	4 484	4 638	5 020	5 085
74 Gældsprocent	61	57	55	58	60
202 Stikprøve (antal regnskaber med privatøkonomi)	70	69	63	64	55
203 Væksthusareal, m ²	5 506	4 965	6 813	5 635	5 282
Indkomst og forbrug, brugerfamilien	1.000 kr. pr. virksomhed				
236 Driftsresultat, gartneri	340	188	478	233	200
239 Anden indkomst m.v.	166	196	153	179	160
240 Overskud, bolig	48	45	53	63	60
241 Nettorenteudgifter, privat og andre erhverv	40	35	30	46	39
242 Løbende indkomst	514	394	654	430	381
243 Personlige skatter	156	122	222	168	149
244 Privatforbrug	285	283	303	305	282
245 Løbende opsparing	73	-11	129	-43	-49
Udvikling i egenkapital					
261 Egenkapitalforskydninger i alt	347	290	203	546	-88
262 Egenkapital, primo + løbende opsparing	3 281	3 245	4 693	4 207	4 900
263 Kapitalændringer på aktiver	270	352	94	629	-36
264 Kapitalændringer på gæld	17	22	34	16	-7
265 Andre kapitalændringer	-13	-72	-53	-56	4
266 Egenkapital, ultimo	3 555	3 547	4 767	4 796	4 861

Anm.: For nogle poster er der sket definitionsændringer fra 2005 til 2006, se s. 41.

Tabel 2.3

Potteplantegartnerier med mindre end 7.500 m²

Financial results: Pot plant holdings with less than 7,500 sqm

	2005	2006	2007	2008	2009
1 Antal virksomheder	240	241	208	210	179
2 Stikprøve	55	53	47	46	40
	pr. virksomhed				
3 Væksthusareal, m ²	3 073	2 874	3 234	3 163	3 383
5 Brugerage, år	55	54	54	56	55
6 Arbejdsindsats, timer	4 951	4 182	4 384	4 533	4 270
8 Energiforbrug, GJ	4 592	4 211	4 150	3 387	3 566
	1.000 kr. pr. virksomhed				
9 Bruttoudbytte i alt	1 570	1 274	1 469	1 486	1 506
Heraf:					
11 Potteplanter	1 508	1 217	1 390	1 363	1 426
20 Salg af el	11	7	7	7	9
22 Driftsomkostninger i alt	1 326	1 100	1 227	1 271	1 267
Heraf:					
29 Energi	219	207	202	220	213
31 Afskrivninger	91	78	83	75	86
32 Lønnet arbejdskraft	360	277	320	316	310
34 Driftsresultat før renter	244	175	242	215	238
35 Nettorenteudgifter, gartneri	72	61	51	73	52
40 Finansieringsomkostninger i øvrigt	6	6	4	7
19 Generelle driftstilskud	6	4	2	4	3
36 Driftsresultat, gartneri	177	111	187	141	182
37 Forrentningsprocent af aktiver i selveje ..	-10,4	-11,8	-9,9	-12,7	-10,6
38 Lønningsevne, kr. pr. time	102	79	103	93	102
245 Løbende opsparing	10	-14	37	-32	40
46 Investeringer	27	-70	124	65	169
50 Gartneriaktiver	-27	-66	9	7	9
Heraf:					
47 Væksthuse	8	-	3	3	-
48 Inventar	10	11	16	16	11
49 Gartneriaktiver i øvrigt	-45	-77	-10	-13	-2
53 Finansiering	27	-70	124	65	169
Heraf:					
54 Egenfinansiering	136	73	120	55	169
55 Realkreditlån	-92	-51	-49	-33	2
56 Banklån	-8	-77	33	51	-22
Balance, ultimo					
67 Aktiver	4 290	4 197	4 437	5 052	5 242
68 Heraf gartneriaktiver	2 282	2 277	2 501	2 768	2 699
69 Passiver	4 290	4 197	4 437	5 052	5 242
Heraf:					
70 Realkreditlån	1 013	936	985	987	950
71 Banklån	385	320	397	421	434
66 Egenkapital	2 373	2 585	2 662	3 222	3 525
74 Gældsprocent	42	37	38	34	32

Anm.: For nogle poster er der sket definitionsændringer fra 2005 til 2006, se s. 41.

Før 2008 var fragt og salgsafgifter modregnet i bruttoudbyttet og ikke inkl. i driftsomkostningerne.

Tabel 2.4

Potteplantegartnerier med 7.500-14.999 m²

Financial results: Pot plant holdings with 7,500-14,999 sqm

	2005	2006	2007	2008	2009
1 Antal virksomheder	65	72	78	64	64
2 Stikprøve	30	28	30	32	25
	pr. virksomhed				
3 Væksthusareal, m ²	10 077	9 797	10 370	10 362	10 355
5 Bruger alder, år	49	50	51	53	55
6 Arbejdsindsats, timer	16 462	16 223	15 911	16 078	17 073
8 Energiforbrug, GJ	22 926	18 961	17 408	18 023	18 549
	1.000 kr. pr. virksomhed				
9 Bruttoudbytte i alt	7 053	6 745	7 466	8 076	8 832
Heraf:					
11 Potteplanter	6 499	6 284	6 960	7 678	8 194
20 Salg af el	400	272	203	147	151
22 Driftsomkostninger i alt	6 506	6 227	6 503	7 455	8 362
Heraf:					
29 Energi	1 165	1 017	934	980	1 051
31 Afskrivninger	474	438	454	482	503
32 Lønnet arbejdskraft	1 923	1 905	2 021	2 059	2 435
34 Driftsresultat før renter	547	517	963	621	470
35 Nettorenteudgifter, gartneri	319	317	276	348	301
40 Finansieringsomkostninger i øvrigt	26	63	44	41
19 Generelle driftstilskud	35	23	13	60	22
36 Driftsresultat, gartneri	263	197	637	289	150
37 Forrentningsprocent af aktiver i selveje ..	0,1	-0,3	3,8	0,3	-1,3
38 Lønningsevne, kr. pr. time	128	127	161	142	141
245 Løbende opsparing	-102	-108	242	-15	-366
46 Investeringer	310	288	336	606	-112
50 Gartneriaktiver	224	-287	206	494	262
Heraf:					
47 Væksthuse	6	0	110	109	5
48 Inventar	98	91	168	228	144
49 Gartneriaktiver i øvrigt	121	-378	-72	157	113
53 Finansiering	310	288	336	606	-112
Heraf:					
54 Egenfinansiering	445	197	693	356	247
55 Realkreditlån	-126	-147	-219	-182	-225
56 Banklån	121	173	32	399	-372
Balance, ultimo					
67 Aktiver	12 347	12 539	12 690	14 875	15 809
68 Heraf gartneriaktiver	9 801	9 472	9 680	10 889	11 794
69 Passiver	12 347	12 539	12 690	14 875	15 809
Heraf:					
70 Realkreditlån	3 567	3 371	3 403	3 247	3 285
71 Banklån	1 427	1 139	1 070	1 783	1 469
66 Egenkapital	4 999	5 492	5 736	6 531	7 797
74 Gældsprocent	56	54	51	53	48

Anm.: For nogle poster er der sket definitionsændringer fra 2005 til 2006, se s. 41.

Før 2008 var fragt og salgsafgifter modregnet i bruttoudbyttet og ikke inkl. i driftsomkostningerne.

Tabel 2.5

Potteplantegartnerier med 15.000 m² og over

Financial results of all pot plant holdings with more than 15,000 sqm

	2005	2006	2007	2008	2009
1 Antal virksomheder	58	51	56	50	49
2 Stikprøve	17	18	16	18	16
	----- pr. virksomhed -----				
3 Væksthusareal, m ²	30 149	38 249	31 537	36 788	37 593
5 Brugerage, år	48	48	47	50	53
6 Arbejdsindsats, timer	47 728	68 081	44 667	59 409	56 124
8 Energiforbrug, GJ	64 768	74 142	49 097	62 570	65 192
	----- 1.000 kr. pr. virksomhed -----				
9 Bruttoudbytte i alt	25 081	33 940	22 973	30 254	30 683
Heraf:					
11 Potteplanter	21 981	31 606	22 231	27 921	28 541
20 Salg af el	1 173	843	202	717	798
22 Driftsomkostninger i alt	22 860	30 809	22 414	28 026	28 498
Heraf:					
29 Energi	3 475	4 386	3 154	4 122	4 162
31 Afskrivninger	2 288	2 868	2 130	2 538	2 450
32 Lønnet arbejdskraft	7 085	10 921	6 781	8 830	9 190
34 Driftsresultat før renter	2 220	3 131	559	2 229	2 186
35 Nettorenteudgifter, gartneri	1 071	1 559	1 129	1 652	2 034
40 Finansieringsomkostninger i øvrigt	330	552	377	166
19 Generelle driftstilskud	254	276	77	398	359
36 Driftsresultat, gartneri	1 404	1 518	-1 046	598	345
37 Forrentningsprocent af aktiver i selveje ..	7,1	7,0	-3,3	5,1	4,3
38 Lønningsevne, kr. pr. time	177	184	131	165	175
245 Løbende opsparing	1 063	380	-75
46 Investeringer	5 627	3 270	2 032	3 862	-255
50 Gartneriaktiver	4 730	3 626	2 473	4 915	1 010
Heraf:					
47 Væksthuse	839	1 145	717	2 054	56
48 Inventar	1 779	1 137	945	2 032	276
49 Gartneriaktiver i øvrigt	2 112	1 344	812	829	678
53 Finansiering	5 627	3 270	2 032	3 862	-255
Heraf:					
54 Egenfinansiering	2 533	2 696	-110	2 303	2 061
55 Realkreditlån	1 221	33	-393	1 277	-854
56 Banklån	1 086	992	1 882	1 046	-1 647
Balance, ultimo					
67 Aktiver	41 402	46 061	35 818	44 955	45 721
68 Heraf gartneriaktiver	33 905	38 040	30 338	37 935	38 575
69 Passiver	41 402	46 061	35 818	44 955	45 721
Heraf:					
70 Realkreditlån	13 613	14 902	7 829	12 883	10 074
71 Banklån	5 316	5 419	7 403	8 458	9 140
66 Egenkapital	9 488	11 999	6 205	8 711	7 243
74 Gældsprocent	73	69	78	77	80

Anm.: For nogle poster er der sket definitionsændringer fra 2005 til 2006, se s. 41.

For 2008 var fragt og salgsafgifter modregnet i bruttoudbyttet og ikke inkl. i driftsomkostningerne.

Tabel 2.6

Specifikation af energiforbrug: Potteplantegartnerier

Specification of energy consumption: Holdings with pot plants

	2005	2006	2007	2008	2009
	pr. virksomhed				
3 Væksthusareal, m ² pr. virksomhed	8 632	9 215	9 401	9 735	10 652
	gigajoule pr. virksomhed				
75 Energiforbrug i alt	17 446	16 958	14 314	15 551	17 191
76 Opvarmning af væksthuse	12 551	12 491	11 855	12 341	13 444
77 Naturgas	4 125	2 884	1 051	2 820	3 132
78 Fjernvarme	5 352	6 023	6 423	5 103	6 189
79 Let olie	612	520	813	619	433
80 Svær olie	1 018	1 093	487	891	1 040
81 Kul	1 440	1 968	3 056	2 850	2 651
82 Anden energi	4	4	26	58	-
83 Energi i øvrigt	4 895	4 467	2 459	3 211	3 748
84 Elektricitet	2 044	2 656	1 614	1 859	2 249
85 Naturgas til elproduktion	2 822	1 789	804	1 317	1 463
86 Brændstof	29	23	41	34	36
	1.000 kr. pr. virksomhed				
87 Energiomkostninger i alt	942	1 002	842	1 005	1 105
88 Opvarmning af væksthuse	516	548	496	601	637
89 Naturgas	206	185	76	187	196
90 Fjernvarme	177	206	226	185	250
91 Let olie	47	45	74	65	37
92 Svær olie	44	54	25	50	52
93 Kul	41	57	93	110	102
94 Anden energi	0	0	2	5	-
95 Energi i øvrigt	390	406	306	363	423
96 Elektricitet	247	285	241	267	316
97 Naturgas til elproduktion	135	116	57	88	99
98 Brændstof	6	4	7	7	7
99 Anden energi	3	2	0	1	1
100 Grønne afgifter	36	48	40	40	46
101 CO ₂ -afgift	26	36	28	27	34
102 SO ₂ -afgift	7	9	11	11	10
103 Rumvarmeafgift	3	3	2	2	1

Følgende konstanter er benyttet ved omregning af de enkelte energiarter til gigajoule

Naturgas 0,0395 GJ/m³

Fjernvarme 0,17 GJ/m³ eller 3,6 GJ/mWh

Let olie 35,9 GJ/1000 l

Svær olie 40,7 GJ/tons

Kul 26,5 GJ/tons

El 3,6 GJ/1000 kWh

Brændstof 35,9 GJ/1000 l

Tabel 3.1 Driftsresultat: Gartnerier med væksthusrønsager
 Financial results: Holdings with glasshouse vegetables

	2005	2006	2007	2008	2009
1 Antal virksomheder	80	70	70	73	67
2 Stikprøve	23	23	23	18	20
Ressourcer	pr. virksomhed				
3 Væksthusareal, m ²	12 023	13 271	15 901	15 121	15 941
109 Heraf væksthusrønsager, m ²	11 878	13 113	15 722	14 767	15 714
4 Frilandsareal, ha	1,8	1,4	2,1	2,5	1,6
5 Bruger alder, år	59	59	59	59	53
6 Arbejdsindsats, timer	13 680	15 173	17 385	16 455	16 508
7 Heraf lønnet arbejdskraft, timer	11 696	13 127	15 489	14 366	14 369
8 Energiforbrug, GigaJoule	30 084	31 786	33 366	33 314	27 701
Resultatopgørelse, gartneri	1.000 kr. pr. virksomhed				
9 Bruttoudbytte i alt¹	5 737	6 258	7 242	7 372	7 801
10 Væksthusrønsager	4 865	5 410	6 448	6 519	6 756
11 Potteplanter	28	14	28	64	37
12 Snitblomster og øvrig væksthusrønsager	-	4	20	1	20
13 Frilandsgrønsager	32	20	19	22	38
14 Frugt og bær	-	-	-	-	-
15 Planteskole	-	-	-	-	-
16 Gartneri i øvrigt fra friland	-	-	-	-	-
17 Landbrugsprodukter	6	3	12	11	1
18 Tilskud til landbrugsprodukter	-	-	-	-	0
20 Salg af el	763	784	683	656	751
21 Andre indtægter	43	23	32	100	200
22 Driftsomkostninger i alt¹	5 286	6 033	6 959	6 935	7 145
23 Plantemateriale	231	274	364	285	389
24 Potter og vækstmedier	104	114	136	121	150
25 Gødning, kemikalier m.v.	172	184	222	223	261
26 Emballage	276	269	354	386	549
114 Fragt og salgsafgifter ¹	408
27 Vedligeholdelse	264	238	233	289	272
28 Varer og tjenester i øvrigt ¹	386	462	530	614	505
29 Energi	1 567	1 881	2 009	2 091	1 807
30 Grønne afgifter	32	33	31	37	43
31 Afskrivninger	428	490	549	476	481
32 Lønnet arbejdskraft	1 823	2 086	2 526	2 409	2 275
33 Ejendomsskatter	4	4	5	4	6
34 Driftsresultat før renter	451	225	284	436	657
35 Netto renteudgifter, gartneri	151	145	260	411	426
40 Finansieringsomkostninger i øvrigt	0	48	34	8
19 Generelle driftstilskud	121	175	95	91	150
39 Heraf enkeltbetalingsordningen	3	4	5	6	5
36 Driftsresultat, gartneri	421	254	70	81	373
1. kvartilgruppe	-188	-759	-872	-881	-1 308
4. kvartilgruppe	1 691	1 679	1 062	1 125	2 326
37 Forrentningsprocent af aktiver i selveje	1,9	-0,5	-0,9	0,2	3,3
38 Lønningsevne, kr. pr. time	152	141	142	154	164

Anm.: For nogle poster er der sket definitionsændringer fra 2005 til 2006, se s. 41.

¹ Før 2008 var fragt og salgsafgifter modregnet i bruttoudbyttet og ikke inkl. i driftsomkostningerne. Fra 2008 er bruttoudbytte og

driftsomkostninger inkl. fragt og salgsafgifter, men sidstnævnte udgør kun i 2009 en selvstændig post. For 2008 er *varer og tjenester i øvrigt* inkl. fragt og salgsafgifter.

Tabel 3.2 Investering og kapital samt oplysninger for virksomheder med privatøkonomi
Investments, capital, and information from accounts with non-farm entries

	2005	2006	2007	2008	2009
Investering og finansiering					
	1.000 kr. pr. virksomhed				
46 Investeringer i alt	513	557	744	331	89
50 Gartneriaktiver	276	1 204	104	188	131
47 Heraf væksthuse	90	945	387	49	199
48 Heraf inventar	131	210	85	91	175
49 Heraf gartneriaktiver i øvrigt	54	49	-368	48	-243
51 Finansielle aktiver	222	-700	717	-8	28
53 Finansiering i alt	513	557	744	331	89
54 Egenfinansiering	668	531	499	285	473
55 Realkreditlån	-72	70	-30	49	-188
56 Banklån	-105	254	168	-62	79
57 Låntagning i øvrigt	36	-314	108	55	-152
58 Akkord på gæld	-	16	-	-	-
59 Låneomkostninger	8
60 Forpagtning	-5	-	-	4	-122
Balance, ultimo					
67 Aktiver	11 341	13 150	14 539	13 857	12 378
68 Heraf gartneriaktiver	7 247	9 400	10 047	10 316	9 085
69 Passiver	11 341	13 150	14 539	13 857	12 378
70 Realkreditlån	2 951	3 380	3 843	3 400	3 213
71 Banklån	1 549	1 814	2 035	1 716	1 921
72 Lån i øvrigt	945	932	1 374	1 334	1 490
73 Forpagtningens værdi	540	423	85	284	315
66 Egenkapital	5 356	6 602	7 202	7 123	5 439
74 Gældsprocent	50	48	50	48	55
202 Stikprøve (antal regnskaber med privatøkonomi)	17	17	18	13	15
203 Væksthusareal, m ²	7 389	8 933	11 102	11 917	12 306
Indkomst og forbrug, brugerfamilien					
	1.000 kr. pr. virksomhed				
236 Driftsresultat, gartneri	370	406	123	199	452
239 Anden indkomst m.v.	142	223	275	200	215
240 Overskud, bolig	42	41	35	55	58
241 Nettorenteudgifter, privat og andre erhverv	13	7	40	92	65
242 Løbende indkomst	541	663	394	363	660
243 Personlige skatter	159	186	158	150	162
244 Privatforbrug	241	274	324	314	309
245 Løbende opsparing	141	203	-88	-101	189
Udvikling i egenkapital					
261 Egenkapitalforskydninger i alt	377	735	190	90	23
262 Egenkapital, primo + løbende opsparing	4 314	5 253	5 533	5 973	5 334
263 Kapitalændringer på aktiver	288	561	273	251	-34
264 Kapitalændringer på gæld	-13	38	37	-5	-24
265 Andre kapitalændringer	-40	-66	-32	-54	-108
266 Egenkapital, ultimo	4 549	5 786	5 811	6 164	5 168

Anm.: For nogle poster er der sket definitionsændringer fra 2005 til 2006, se s. 41.

Tabel 3.3 Specifikation af energiforbrug: Gartnerier med væksthushønsager
 Specification of energy consumption: Holdings with glasshouse vegetables

	2005	2006	2007	2008	2009
	pr. virksomhed				
3 Væksthusareal, m ² pr. virksomhed	12 023	13 271	15 901	15 121	15 941
	gigajoule pr. virksomhed				
75 Energiforbrug i alt	30 084	31 785	33 366	33 314	27 701
76 Opvarmning af væksthuse	21 041	23 589	26 211	27 075	22 619
77 Naturgas	14 526	15 420	17 868	17 114	11 951
78 Fjernvarme	2 219	2 427	4 138	3 552	4 110
79 Let olie	932	1 714	423	685	848
80 Svær olie	1 750	2 415	2 974	1 923	2 504
81 Kul	1 390	1 454	594	3 803	2 871
82 Anden energi	224	158	214	-	334
83 Energi i øvrigt	9 043	8 196	7 155	6 239	5 083
84 Elektricitet	503	768	1 112	874	889
85 Naturgas til elproduktion	8 507	7 307	5 975	5 326	4 132
86 Brændstof	33	121	68	38	62
	1.000 kr. pr. virksomhed				
87 Energiomkostninger i alt	1 598	1 914	2 040	2 129	1 850
88 Opvarmning af væksthuse	1 083	1 313	1 483	1 597	1 347
89 Naturgas	813	933	1 098	1 134	842
90 Fjernvarme	80	91	153	127	152
91 Let olie	63	135	44	73	82
92 Svær olie	78	105	149	115	139
93 Kul	37	40	17	147	105
94 Anden energi	12	9	20	-	27
95 Energi i øvrigt	483	568	525	494	460
96 Elektricitet	74	104	157	142	145
97 Naturgas til elproduktion	401	442	357	345	302
98 Brændstof	7	19	10	8	13
99 Anden energi	1	2	2	-	-
100 Grønne afgifter	32	33	31	37	43
101 CO ₂ -afgift	21	22	21	24	29
102 SO ₂ -afgift	7	8	9	12	13
103 Rumvarmeafgift	4	2	2	1	1

Følgende konstanter er benyttet ved omregning af de enkelte energiarter til gigajoule

Naturgas	0,0395 GJ/m ³
Fjernvarme	0,17 GJ/m ³ eller 3,6 GJ/mWh
Let olie	35,9 GJ/1000 l
Svær olie	40,7 GJ/tons
Kul	26,5 GJ/tons
El	3,6 GJ/1000 kWh
Brændstof	35,9 GJ/1000 l

Tabel 4.1

Driftsresultat: Gartnerier med frilandsgrønsager

Financial results: All holdings with vegetables in the open

	2005	2006	2007	2008	2009
1 Antal virksomheder	188	247	219	247	239
2 Stikprøve	38	43	59	52	59
Ressourcer	pr. virksomhed				
3 Væksthusareal, m ²	-	8	9	-	12
4 Frilandsareal, ha	45,0	38,4	51,1	53,0	60,6
110 Heraf frilandsgrønsager, ha	19,1	18,1	23,0	22,1	23,9
5 Bruger alder, år	49	52	50	50	50
6 Arbejdsindsats, timer	5 969	5 217	6 971	7 991	9 817
7 Heraf lønnet arbejdskraft, timer	4 087	3 743	5 041	6 219	8 185
8 Energiforbrug, GigaJoule	483	543	724	889	929
Resultatopgørelse, gartneri	1.000 kr. pr. virksomhed				
9 Bruttoudbytte i alt¹	1 851	2 042	2 817	3 273	4 068
10 Væksthusgrønsager	-	-	1	-	3
11 Potteplanter	-	0	-	-	1
12 Snitblomster og øvrig væksthushproduktion ..	-	-	-	-	-
13 Frilandsgrønsager	1 540	1 746	2 177	2 724	3 450
14 Frugt og bær	14	13	50	28	60
15 Planteskole	-	-	0	-	-
16 Gartneri i øvrigt fra friland	4	1	2	1	0
17 Landbrugsprodukter	200	143	318	301	318
18 Tilskud til landbrugsprodukter	7	0	1	1	1
20 Salg af el	-	0	-	-	-
21 Andre indtægter	86	137	268	219	233
22 Driftsomkostninger i alt¹	1 529	1 651	2 247	2 854	3 533
23 Plantemateriale	124	144	230	281	261
24 Potter og vækstmedier	2	3	4	4	7
25 Gødning, kemikalier m.v.	87	95	123	178	181
26 Emballage	129	142	178	199	303
114 Fragt og salgsafgifter ¹	277
27 Vedligeholdelse	130	130	171	205	217
28 Varer og tjenester i øvrigt ¹	273	296	413	640	662
29 Energi	66	78	102	140	132
30 Grønne afgifter	7	6	8	10	10
31 Afskrivninger	198	183	266	291	351
32 Lønnet arbejdskraft	492	564	737	890	1 115
33 Ejendomsskatte	20	10	15	16	19
34 Driftsresultat før renter	322	391	570	419	535
35 Nettorentudgifter, gartneri	209	206	325	396	418
40 Finansieringsomkostninger i øvrigt	37	32	26	26
19 Generelle driftstilskud	148	129	120	138	152
39 Heraf enkeltbetalingsordningen	91	80	107	117	129
36 Driftsresultat, gartneri	260	277	332	134	244
1. kvartilgruppe	-113	-99	-380	-718	-412
4. kvartilgruppe	1 061	1 011	1 351	1 096	1 230
37 Forrentningsprocent af aktiver i selveje ..	0,6	2,2	1,9	0,4	1,0
38 Lønningsevne, kr. pr. time	117	145	141	125	114

Anm.: For nogle poster er der sket definitionsændringer fra 2005 til 2006, se s. 41.

¹ For 2008 var fragt og salgsafgifter modregnet i bruttoudbyttet og ikke inkl. i driftsomkostningerne. Fra 2008 er bruttoudbytte og

driftsomkostninger inkl. fragt og salgsafgifter, men sidstnævnte udgør kun i 2009 en selvstændig post. For 2008 er *varer og tjenester i øvrigt* inkl. fragt og salgsafgifter.

Tabel 4.2 Investering og kapital samt oplysninger for virksomheder med privatøkonomi
Investments, capital, and information from accounts with non-farm entries

	2005	2006	2007	2008	2009
Investering og finansiering	1.000 kr. pr. virksomhed				
46 Investeringer i alt	532	812	1 621	712	911
50 Gartneriaktiver	279	582	1 248	676	539
47 Heraf væksthuse	-	-	-	-	-
48 Heraf inventar	214	248	519	297	212
49 Heraf gartneriaktiver i øvrigt	65	335	730	379	327
51 Finansielle aktiver	171	37	253	-178	175
53 Finansiering i alt	532	812	1 621	712	911
54 Egenfinansiering	389	381	446	385	573
55 Realkreditlån	31	71	839	136	183
56 Banklån	71	228	441	123	-229
57 Låntagning i øvrigt	10	134	-114	57	117
58 Akkord på gæld	-	-	-	-	-
59 Låneomkostninger	10
60 Forpagtning	41	-2	9	10	266
Balance, ultimo					
67 Aktiver	8 587	10 163	13 456	16 003	19 729
68 Heraf gartneriaktiver	6 005	7 206	10 006	12 689	15 465
69 Passiver	8 587	10 163	13 456	16 003	19 729
70 Realkreditlån	2 876	2 695	4 645	3 988	4 819
71 Banklån	590	718	1 516	1 370	1 133
72 Lån i øvrigt	440	544	689	921	1 196
73 Forpagtningsværdi	891	989	1 029	1 487	3 755
66 Egenkapital	3 790	5 217	5 577	8 237	8 826
74 Gældsprocent	51	43	55	43	45
202 Stikprøve (antal regnskaber med privatøkonomi)	35	37	51	45	53
210 Frilandsgrønsager, ha	18,5	13,0	20,9	16,6	16,8
Indkomst og forbrug, brugerfamilien	1.000 kr. pr. virksomhed				
236 Driftsresultat, gartneri	219	191	356	78	150
239 Anden indkomst m.v.	403	337	394	421	380
240 Overskud, bolig	40	41	45	50	73
241 Nettorenteudgifter, privat og andre erhverv	37	32	45	61	41
242 Løbende indkomst	624	537	750	489	561
243 Personlige skatter	177	161	177	173	118
244 Privatforbrug	303	277	337	331	329
245 Løbende opsparing	145	99	237	-14	113
Udvikling i egenkapital					
261 Egenkapitalforskydninger i alt	425	1 602	85	2 921	-522
262 Egenkapital, primo + løbende opsparing	3 429	3 468	6 084	5 131	9 033
263 Kapitalændringer på aktiver	335	1 643	-150	3 245	-1 005
264 Kapitalændringer på gæld	8	38	64	-15	-34
265 Andre kapitalændringer	-63	-178	-65	-294	403
266 Egenkapital, ultimo	3 709	4 971	5 932	8 067	8 398

Anm.: For nogle poster er der sket definitionsændringer fra 2005 til 2006, se s. 41.

Tabel 5.1

Driftsresultat: Gartnerier med frugt og bær

Financial results: Horticultural holdings with fruit and berries

	2005	2006	2007	2008	2009
1 Antal virksomheder	247	208	210	212	195
2 Stikprøve	34	34	35	30	30
Ressourcer	pr. virksomhed				
3 Væksthusareal, m ²	-	-	-	-	-
4 Frilandsareal, ha	22,2	21,5	21,5	21,7	21,2
111 Heraf frugt og bær, ha	15,3	16,4	16,9	17,1	18,1
5 Bruger alder, år	54	54	54	54	56
6 Arbejdsindsats, timer	1 779	1 854	1 972	2 133	2 391
7 Heraf lønnet arbejdskraft, timer	546	520	477	616	987
8 Energiforbrug, GigaJoule	129	180	141	161	178
Resultatopgørelse, gartneri	1.000 kr. pr. virksomhed				
9 Bruttoudbytte i alt¹	419	424	666	653	757
10 Væksthusgrønsager	-	-	-	-	-
11 Potteplanter	-	-	-	-	-
12 Snitblomster og øvrig væksthushproduktion ..	-	-	-	-	-
13 Frilandsgrønsager	-	2	2	16	13
14 Frugt og bær	338	329	580	493	632
15 Planteskole	-	-	-	4	-
16 Gartneri i øvrigt fra friland	-	-	-	-	-
17 Landbrugsprodukter	34	20	23	39	23
18 Tilskud til landbrugsprodukter	0	0	-	-	-
20 Salg af el	-	-	-	-	-
21 Andre indtægter	46	73	61	102	88
22 Driftsomkostninger i alt¹	413	428	499	565	663
23 Plantemateriale	4	6	6	5	5
24 Potter og vækstmedier	1	1	1	1	2
25 Gødning, kemikalier m.v.	73	67	84	100	98
26 Emballage	3	7	18	13	25
114 Fragt og salgsafgifter ¹	11
27 Vedligeholdelse	45	44	62	57	65
28 Varer og tjenester i øvrigt ¹	102	106	124	168	158
29 Energi	16	18	19	24	26
30 Grønne afgifter	1	2	2	2	2
31 Afskrivninger	85	93	100	100	114
32 Lønnet arbejdskraft	72	72	73	86	146
33 Ejendomsskatter	11	10	10	9	11
34 Driftsresultat før renter	5	-4	167	88	94
35 Netto renteudgifter, gartneri	74	121	101	141	135
40 Finansieringsomkostninger i øvrigt	0	1	1	2
19 Generelle driftstilskud	44	23	29	51	66
39 Heraf enkeltbetalingsordningen	26	22	23	45	44
36 Driftsresultat, gartneri	-24	-101	94	-3	24
1. kvartilgruppe	-199	-313	-204	-315	-315
4. kvartilgruppe	179	119	532	350	393
37 Forrentningsprocent af aktiver i selveje ..	-8,7	-8,1	-3,3	-4,4	-3,3
38 Lønningsevne, kr. pr. time	-3	-43	49	15	31

Anm.: For nogle poster er der sket definitionsændringer fra 2005 til 2006, se s. 41.

¹ For 2008 var fragt og salgsafgifter modregnet i bruttoudbyttet og ikke inkl. i driftsomkostningerne. Fra 2008 er bruttoudbytte og

driftsomkostninger inkl. fragt og salgsafgifter, men sidstnævnte udgør kun i 2009 en selvstændig post. For 2008 er *varer og tjenester i øvrigt* inkl. fragt og salgsafgifter.

Tabel 5.2 Investering og kapital samt oplysninger for virksomheder med privatøkonomi
Investments, capital, and information from accounts with non-farm entries

	2005	2006	2007	2008	2009
Investering og finansiering					
	1.000 kr. pr. virksomhed				
46 Investeringer i alt	716	264	563	178	128
50 Gartneriaktiver	240	116	508	48	164
47 Heraf væksthuse	-	-	-	-	-
48 Heraf inventar	100	49	92	101	34
49 Heraf gartneriaktiver i øvrigt	139	67	416	-54	131
51 Finansielle aktiver	150	105	61	213	-102
53 Finansiering i alt	716	264	563	178	128
54 Egenfinansiering	184	62	239	48	163
55 Realkreditlån	390	129	111	153	123
56 Banklån	76	51	133	68	-134
57 Låntagning i øvrigt	80	25	79	-91	-32
58 Akkord på gæld	-	-	-	-	-
59 Låneomkostninger	14
60 Forpagtning	-0	-4	1	-	7
Balance, ultimo					
67 Aktiver	6 671	6 557	7 428	9 953	9 390
68 Heraf gartneriaktiver	3 172	4 459	4 583	6 674	5 659
69 Passiver	6 671	6 557	7 428	9 953	9 390
70 Realkreditlån	2 101	2 313	2 229	2 685	2 872
71 Banklån	421	442	576	554	693
72 Lån i øvrigt	326	331	353	306	383
73 Forpagtningsværdi	258	115	193	142	384
66 Egenkapital	3 565	3 356	4 076	6 266	5 058
74 Gældsprocent	44	48	44	36	44
202 Stikprøve (antal regnskaber med privatøkonomi) ..	32	29	32	28	27
211 Frugt og bær, ha	14,8	16,3	17,2	17,3	19,2
Indkomst og forbrug, brugerfamilien					
	1.000 kr. pr. virksomhed				
236 Driftsresultat, gartneri	-33	-100	92	-7	20
239 Anden indkomst m.v.	493	472	474	429	457
240 Overskud, bolig	40	38	33	43	56
241 Nettorenteudgifter, privat og andre erhverv	11	28	36	39	62
242 Løbende indkomst	488	382	564	427	470
243 Personlige skatter	121	146	140	239	109
244 Privatforbrug	293	308	327	333	346
245 Løbende opsparing	74	-72	97	-144	15
Udvikling i egenkapital					
261 Egenkapitalforskydninger i alt	290	1 072	120	2 450	-478
262 Egenkapital, primo + løbende opsparing	3 498	2 644	4 268	4 006	5 954
263 Kapitalændringer på aktiver	257	1 139	-1	2 624	-522
264 Kapitalændringer på gæld	-8	37	49	3	-28
265 Andre kapitalændringer	-32	-32	-26	-32	57
266 Egenkapital, ultimo	3 714	3 788	4 290	6 601	5 460

Anm.: For nogle poster er der sket definitionsændringer fra 2005 til 2006, se s. 41.

Tabel 6.1 Driftsresultat: Planteskoler
Financial results: Nurseries.

	2005	2006	2007	2008	2009
1 Antal virksomheder	161	152	146	157	140
2 Stikprøve	30	32	30	32	34
Ressourcer	pr. virksomhed				
3 Væksthusareal, m ²	184	247	300	355	336
4 Frilandsareal, ha	21,9	21,7	21,1	22,9	20,1
112 Heraf planteskole, ha	12,5	13,0	13,8	13,9	14,7
5 Bruger alder, år	56	54	55	55	52
6 Arbejdsindsats, timer	7 929	8 720	10 537	11 020	9 774
7 Heraf lønnet arbejdskraft, timer	5 687	6 607	8 080	8 528	7 695
8 Energiforbrug, GigaJoule	343	357	399	469	384
Resultatopgørelse, gartneri	1.000 kr. pr. virksomhed				
9 Bruttoudbytte i alt¹	2 363	2 917	3 398	3 589	3 252
10 Væksthusgrønsager	-	-	-	-	-
11 Potteplanter	-	-	-	-	-
12 Snitblomster og øvrig væksthushproduktion	75	116	186	197	154
13 Frilandsgrønsager	-	-	-	-	-
14 Frugt og bær	-	-	-	-	-
15 Planteskole	2 188	2 682	3 061	3 256	2 968
16 Gartneri i øvrigt fra friland	16	29	9	15	15
17 Landbrugsprodukter	30	28	39	40	15
18 Tilskud til landbrugsprodukter	0	-	-	-	-
20 Salg af el	-	-	-	-	-
21 Andre indtægter	55	61	103	81	100
22 Driftsomkostninger i alt¹	2 032	2 367	2 809	3 191	2 880
23 Plantemateriale	481	558	718	674	578
24 Potter og vækstmedier	62	83	87	102	95
25 Gødning, kemikalier m.v.	50	59	59	73	73
26 Emballage	53	60	55	63	65
114 Fragt og salgsafgifter ¹	132
27 Vedligeholdelse	86	105	105	115	116
28 Varer og tjenester i øvrigt ¹	337	404	417	577	405
29 Energi	47	51	61	77	55
30 Grønne afgifter	4	5	5	6	6
31 Afskrivninger	104	118	135	152	147
32 Lønnet arbejdskraft	799	917	1 160	1 344	1 198
33 Ejendomsskatter	10	8	9	9	10
34 Driftsresultat før renter	331	549	589	398	372
35 Nettorenteudgifter, gartneri	130	154	162	208	211
40 Finansieringsomkostninger i øvrigt	12	17	22	25
19 Generelle driftstilskud	24	22	16	42	33
39 Heraf enkeltbetalingsordningen	21	20	15	41	32
36 Driftsresultat, gartneri	225	405	426	210	169
1. kvartilgruppe	-57	-40	-241	-621	-429
4. kvartilgruppe	643	1 382	1 358	1 149	879
37 Forrentningsprocent af aktiver i selveje ..	-2,7	2,0	0,6	-2,8	-1,9
38 Lønningsevne, kr. pr. time	122	146	141	135	127

Anm.: For nogle poster er der sket definitionsændringer fra 2005 til 2006, se s. 41.

¹ For 2008 var fragt og salgsafgifter modregnet i bruttoudbyttet og ikke inkl. i driftsomkostningerne. Fra 2008 er bruttoudbytte og drifts-

omkostninger inkl. fragt og salgsafgifter, men sidstnævnte udgør kun i 2009 en selvstændig post. For 2008 er *varer og tjenester i øvrigt* inkl. fragt og salgsafgifter.

Tabel 6.2 Investering og kapital samt oplysninger for virksomheder med privatøkonomi
Investments, capital, and information from accounts with non-farm entries

	2005	2006	2007	2008	2009
Investering og finansiering	1.000 kr. pr. virksomhed				
46 Investeringer i alt	443	424	645	131	378
50 Gartneriaktiver	276	103	-475	437	122
47 Heraf væksthuse	-	-	0	-	17
48 Heraf inventar	66	68	74	141	86
49 Heraf gartneriaktiver i øvrigt	210	35	-549	296	19
51 Finansielle aktiver	137	132	830	-404	34
53 Finansiering i alt	443	424	645	131	378
54 Egenfinansiering	319	386	366	178	104
55 Realkreditlån	88	-24	-199	57	365
56 Banklån	-61	118	379	-138	-115
57 Låntagning i øvrigt	103	-58	100	39	53
58 Akkord på gæld	-	-	-	-	-
59 Låneomkostninger	6
60 Forpagtning	-1	1	0	-5	-30
Balance, ultimo					
67 Aktiver	8 667	8 038	9 726	11 709	11 978
68 Heraf gartneriaktiver	4 497	5 357	5 895	8 308	8 253
69 Passiver	8 667	8 038	9 726	11 709	11 978
70 Realkreditlån	2 436	1 718	2 045	2 217	2 283
71 Banklån	659	738	1 401	1 187	1 148
72 Lån i øvrigt	810	510	782	787	1 107
73 Forpagtningsværdi	134	535	370	532	752
66 Egenkapital	4 628	4 537	5 128	6 986	6 690
74 Gældsprocent	46	40	45	38	40
202 Stikprøve (antal regnskaber med privatøkonomi)	24	24	22	19	19
212 Planteskole, ha	8,8	9,1	10,6	11,3	11,6
Indkomst og forbrug, brugerfamilien	1.000 kr. pr. virksomhed				
236 Driftsresultat, gartneri	225	344	513	368	196
239 Anden indkomst m.v.	396	258	271	281	312
240 Overskud, bolig	37	37	42	38	41
241 Nettorenteudgifter, privat og andre erhverv	53	19	22	29	44
242 Løbende indkomst	606	620	804	658	505
243 Personlige skatter	156	148	196	235	188
244 Privatforbrug	235	250	282	288	267
245 Løbende opsparing	214	222	326	136	51
Udvikling i egenkapital					
261 Egenkapitalforskydninger i alt	161	793	290	1 642	-21
262 Egenkapital, primo + løbende opsparing	4 552	3 482	4 686	5 739	6 877
263 Kapitalændringer på aktiver	-20	598	14	1 570	-58
264 Kapitalændringer på gæld	19	26	15	-6	-23
265 Andre kapitalændringer	-52	-54	-66	-58	8
266 Egenkapital, ultimo	4 499	4 054	4 650	7 246	6 805

Anm.: For nogle poster er der sket definitionsændringer fra 2005 til 2006, se s. 41.

Materialeudvælgelse og stikprøve

Ved udvælgelsen af gartnerivirksomheder tages der hensyn til såvel ønsket om en repræsentativ national regnskabsstatistik som til de krav, der stilles i forbindelse med EU-informationsnettet for landøkonomisk bogføring. I dette afsnit er materialeudvælgelsen og udarbejdelsen af statistikken kortfattet beskrevet. For en mere indgående information henvises til varedeklarationen til regnskabsstatistik for gartneri på www.dst.dk/varedeklarationer/137751.

Tabel 7.1 Fordeling af populationen af gartnerier efter størrelsesenhed og efter driftsform

	Størrelsesenhed					I alt
	8,0 - 15,9	16,0 - 39,9	40,0 - 99,9	100,0 - 249,9	250+	
	antal virksomheder					
Driftsformer						
1. Grønsager under glas	2	12	8	23	22	67
2. Afskårne blomster under glas	-	2	3	8	1	14
3. Potteplanter under glas	4	24	36	84	144	292
4. Champignon	-	-	-	1	3	4
5. Hovedsagelig væksthushgartneri	5	13	16	17	6	57
Væksthushgartneri	11	51	63	133	176	434
6. Grønsager på friland	34	49	55	46	55	239
7. Blomster og blandet gartneri på friland	56	32	36	33	16	173
Frilandsgartneri	90	81	91	79	71	412
8. Frugt og bær	58	75	42	19	1	195
9. Planteskole	10	20	51	28	31	140
10. Hoveds. permanente beplantninger	6	16	13	6	2	43
Permanente beplantninger	74	111	106	53	34	378
Alle driftsformer	175	243	260	265	281	1 224

Kilde: Danmarks Statistiks landbrugs- og gartneritælling 2009.

Materialeudvælgelse

Statistikken for 2009 er baseret på en stikprøve på basis af regnskaber fra gartnerier for kalenderåret 2009. Der er dog 21 regnskaber med ultimo status mellem 30/6 og 30/9 2009. Det drejer sig primært om store gartnerier i selskabsform. For regnskabsåret 2009 udgør stikprøven 287 gartnerier. Blandt virksomhederne i stikprøven er der 14 økologiske, hvoraf de fleste er frilandsgartnerier.

Populationen af gartnerier omfatter alle egentlige gartnerier over en vis økonomisk størrelse ifølge Danmarks Statistiks landbrugs- og gartneritælling. En jordbrugsbedrift klassificeres som gartneri, såfremt standarddækningsbidraget (SDB) fra gartneri udgør mindst 50 pct. af det samlede SDB fra landbrugs- og gartneriaktiviteter. SDB udtrykker for-

skellen mellem bruttoudbyttet og de tilhørende stykomkostninger. For alle afgrødetyper beregnes SDB som et gennemsnit af de faktiske dækningsbidrag for en given referenceperiode. Inddelingen efter driftsform sker på grundlag af sammensætningen af SDB. Som hovedregel henføres en virksomhed til en given driftsform, når mere end 2/3 af virksomhedens samlede SDB kommer fra den givne driftsform (fx potteplanter, frilandsgrønsager eller planteskole). Populationen af gartnerier stratificeret efter økonomisk størrelse og driftsform er vist i tabel 7.1, mens stikprøven for 2009 er vist i tabel 7.2.

Tabel 7.2 Fordeling af stikprøven af gartnerier efter størrelsesenhed og efter driftsform

	Størrelsesenhed					I alt
	8,0 - 15,9	16,0 - 39,9	40,0 - 99,9	100,0 - 249,9	250+	
	antal virksomheder					
Driftsformer						
1. Grønsager under glas	-	4	1	4	11	20
2. Afskårne blomster under glas	-	-	1	3	1	5
3. Potteplanter under glas	1	1	6	21	52	81
4. Champignon	-	-	-	1	2	3
5. Hovedsagelig væksthushgartneri	-	2	2	4	4	12
Væksthushgartneri	1	7	10	33	70	121
6. Grønsager på friland	3	12	14	12	18	59
7. Blomster og blandet gartneri på friland	2	6	9	11	8	36
Frilandsgartneri	5	18	23	23	26	95
8. Frugt og bær	8	11	6	5	-	30
9. Planteskole	2	2	8	6	16	34
10. Hovedsagelig permanente beplantninger	-	4	1	1	1	7
Permanente beplantninger	10	17	15	12	17	71
Alle driftsformer	16	42	48	68	113	287

Udvælgelsen af stikprøven sker på baggrund af den stratificerede population, således at fastlæggelsen af udvalgsprocenten i de enkelte delpopulationer sker på baggrund af en beregnet optimal fordeling med henblik på bestemmelse af gartnerierhvervets samlede bruttoudbytte.

Udvælgelsesprocenten er stigende med stigende størrelse af gartnerierne for at sikre større dækning af de gartnerier, der har det største bruttoudbytte, og som erfaringsmæssigt er temmelig heterogene. Med hensyn til beskæftigelsesforhold, frilandsareal, beliggenhed og brugers alder er stikprøven søgt udvalgt proportionalt fordelt på populationen.

Da statistikken er baseret på en stikprøve, er resultaterne behæftet med nogen usikkerhed, selvom der er tale om et repræsentativt udtræk med en stratifikation, der tager højde for, at alle virksomheder repræsenteres. Usikkerheden er forskellig for de enkelte poster og vil være størst

for poster, der kan variere meget mellem virksomheder eller over tid, fx investeringer.

Mindstestørrelsen for de gartnerier, der indgår i statistikken, er 8 såkaldte Europæiske StørrelsesEnheder (ESE). I tabel 7.3 er vist sammenhængen mellem ESE og arealtilliggende.

Tabel 7.3 Størrelsesenhed omregnet til arealer og kroner

	Størrelsesenhed				
	8	16	40	100	250
	m ²				
Grønsager under glas	354	708	1 769	4 424	11 059
Potteplanter under glas	175	351	876	2 191	5 477
	ha				
Grønsager på friland	1,05	2,09	5,23	13,07	32,68
Frugt og bær	3,61	7,22	18,05	45,13	112,82
Planteskole på friland	0,52	1,04	2,61	6,52	16,29
	1.000 kr.				
Standarddækningsbidrag i 2004-2006 kr. ...	71,6	143,1	357,8	894,5	2 236,2

Regnskabsstatistikens udarbejdelse

Gennemsnitstallene pr. gartneri for hele populationen og for undergrupper, fx driftsformer, er beregnet som vejede gennemsnit. Som vægt anvendes gartneriernes fordeling i respektive undergrupper optalt i regnskabsåret, dvs. på grundlag af Danmarks Statistiks landbrugs- og gartneritælling i sommeren 2009.

I statistikken indgår et antal regnskaber, først og fremmest i selskabsform, hvor der ikke foreligger private oplysninger om indkomst, forbrug mv. Tabelafnittene om brugerfamiliens indkomst og forbrug er derfor baseret på de regnskaber, hvori oplysningerne findes. Antallet samt gennemsnitsarealer fremgår af tabellerne. Da regnskaber med privatøkonomi ikke nødvendigvis er repræsentativt udvalgt, kan resultaterne herfra afvige fra resultaterne fra den totale stikprøve. Dette ses først og fremmest som forskel mellem driftsresultatet for den totale stikprøve og for stikprøven med privatøkonomi.

Renteindtægter, -udgifter og forpagtningsafgift er fordelt på gartneri, andre erhverv og privat via en nøgle, der tager udgangspunkt i aktiver vedrørende gartneri, andre erhverv og privat.

I publikationens tabeller med driftsresultat er der for selve driftsresultatet foretaget en kvartilopdeling med henblik på at belyse variationen. De anførte oplysninger er gennemsnit for henholdsvis 1. og 4. kvartilgruppe.

For en nærmere beskrivelse af de enkelte variable i tabellerne henvises til ordforklaringen.

Definitionsændringer fra 2006

Fra 2005 til 2006 er sket følgende definitions-mæssige ændringer i regnskabsstatistikken:

1. Låneomkostninger indgår nu, sammen med kursregulering mv. på udlandslån samt indeksering af indeksslån, i nettorentudgifterne og er som disse opdelt i en gartnerimæssig andel, en andel vedr. andre erhverv samt en privat andel. Låneomkostningerne indgik tidligere under finansiering, mens kursregulering og indeksering indgik i kapitalændringer på gæld. De tre poster udgjorde i 2006 tilsammen knap 9.000 kr. pr. gartneri, hvoraf godt 7.000 kr. blev modregnet i gartneriets driftsresultat. For potteplantegartnerierne blev 21.000 kr. modregnet.
2. Konjunktur på beholdninger af egen avl samt på husdyr indgår fra 2006 i bruttoudbyttet og bliver således ikke længere modregnet. Endvidere indgår konjunkturen i investering i beholdninger og i husdyr. I gennemsnit drejede det sig om knap 3.000 kr. pr. gartneri i 2006.
3. Produktion af grovfoder, som anvendes som foder til bedriftens husdyr, bliver nu værdisat og indgår således såvel i bruttoudbytte som driftsomkostninger. Der indgik eget grovfoder for godt 1.000 kr. pr. gartneri i 2006.
4. Leasing af inventar samt leje af driftsbygninger, som hidtil har indgået i driftsomkostningerne, indgår fra 2006 i finansieringsomkostningerne sammen med nettorentudgifterne, se f.eks. tabel 1.1.
5. Ejendomsskatter på forpagtet jord er nu indeholdt i forpagtningsafgiften. I tidligere år var den en del af posten ejendomsskat.

Definitionsændring fra 2008

Fragtomkostninger og salgsafgifter er fra 2008 inkluderet i såvel bruttoudbytte som driftsomkostninger. I 2008 indgår de i *varer og tjenester i øvrigt*, men er herefter en selvstændig post. Tidligere blev bruttoudbyttet beregnet efter modregning af fragtomkostninger og salgsafgifter i salgsindtægterne.

Definitionsændring fra 2009

Der er åbnet for, at værdien af fast ejendom kan baseres på et anlægskartotek med realistiske handelsværdier, hvis et sådant findes. Tidligere blev anvendt den offentlige vurdering. Afskrivningen på bygninger blev ændret fra saldometoden til den lineære metode. Begge disse definitionsændringer skønnes at have haft begrænset indflydelse på statistikken.

Urealiseret gevinst/tab på SWAP-aftaler mv. indgår i 2009 i finansiering og egenkapitalforskydning, hvor det tidligere indgik i renterne. I 2009 udgjorde posten – 6.400 kr. i gennemsnit for alle gartnerier.

Ordforklaring	Table translations
1 Antal virksomheder. Det samlede antal virksomheder i Danmark i den pågældende gruppe.	Number of holdings in Denmark in the group in question.
2 Stikprøve. Antal regnskaber anvendt i statistikken for den pågældende gruppe.	Sample of accounts from the group in question.
Ressourcer	Resources
3 Væksthusareal, m². Væksthusareal pr. gartneri	Greenhouse area, square metres per holding.
4 Frilandsareal, ha. Det dyrkede frilandsareal pr. virksomhed.	Area in the open, cultivated area in the open per holding.
5 Bruger alder, år. Brugerens alder pr. 30. juni.	Age of holder, years on June 30 th .
6 Arbejdsindsats, timer. Samlet arbejdsindsats i regnskabsåret.	Labour input, hours. Total labour input in the accounting year.
7 Heraf lønnet arbejdskraft, timer. Den lønede del af arbejdsindsatsen, dvs. ekskl. brugerfamiliens arbejdsindsats.	Of which paid labour. Number of hours with paid labour, which is total labour input minus labour by the holder and family.
8 Energiforbrug, GigaJoule. Samlet energiforbrug i regnskabsåret omregnet til energienheden GigaJoule.	Energy consumption, GigaJoule. Total use of energy in the accounting year in GigaJoule.
Resultatopgørelse, gartneri	Gross output and costs
9 Bruttoudbytte. (10-21) Værdi af produktion korrigeret for beholdningsændringer. Inkl. egen produktion af plantemateriale, herunder stiklinger, samt foder.	Gross output. (10-21) The value of production including change in stock of products produced on the holding. Incl. seed, cuttings, bedding plants produced on the holding.
10 Væksthusgrønsager. Grønsager dyrket i væksthuse, herunder især tomater, agurker og salat.	Greenhouse vegetables. Mostly tomatoes, cucumbers and lettuce.
11 Potteplanter. Mange arter. Findes i grundmaterialet opdelt i grønne og blomstrende samt udplantningsplanter til henholdsvis blomster og grønsager.	Pot plants. Many species. In the accounts subdivided into flowering, green, flowering bedding plants and bedding plants for vegetables.
12 Snitblomster og øvrig væksthuseproduktion. Herunder afskårne blomster samt planteskole i væksthuse.	Cut flowers and other greenhouse products. Cut flowers and nursery products from greenhouses.
13 Frilandsgrønsager. Herunder jordbær, men ikke konserverarter eller kartofler (se 17).	Vegetables in the open. Vegetables grown in the open including strawberries, but not peas for canning or potatoes (see 17).
14 Frukt og bær. De vigtigste er æbler og pærer, som især anvendes til frisk konsum samt surkirsebær og solbær til industriel forarbejdning.	Fruit and berries. The most important species are hand picked apples and pears and machine harvested cherries and black currants for processing.
15 Planteskole. Træer, buske og stauder dyrket på friland til plantning udendørs.	Nursery. Nursery products grown in the open for use in the open.
16 Gartneri i øvrigt fra friland. Først og fremmest potteplanter og blomsterløg.	Other horticulture in the open. Mostly pot plants and flower bulbs.
17 Landbrugsprodukter. Afgrøder, som defineres som landbrug, herunder kartofler og konserverarter. Endvidere husdyrprodukter.	Agricultural products. Crops defined as agricultural crops including potatoes and peas for canning, and livestock products.
18 Tilskud til landbrugsprodukter. Først og fremmest hektarstøtte samt tilskud til kvæg og får.	Subsidies for agricultural products. Mostly compensation payments for field crops and set-aside, but also premiums for cattle and sheep.
19 Generelle driftstilskud. Tilskud til elproduktion på kraftvarmeværker samt investeringstilskud som f.eks. forbedringsstøtte samt tilskud til energibesparende foranstaltninger. Endvidere tilskud ifølge enkeltbetalingsordningen.	General subsidies. Subsidy for production of electricity in combined power and heating stations and investment subsidies such as the improvement scheme and subsidies for energy-saving measures. From 2005 including subsidies according to the EU single payment scheme.

- 20 Salg af el.** Først og fremmest elsalg fra decentrale kraft-varmeværker, men også fra vindmøller. **Sales of electricity.** Mostly from combined power and heating stations on the holding, but also from windmills.
- 21 Andre indtægter.** Herunder fx indtægter fra udleje af bygninger og inventar, maskinstation samt jagtleje. **Other sources.** Including renting out buildings and equipment, contract operations and hunting rights.
- 22 Driftsomkostninger.** (23-33) Gartneriets omkostninger bortset fra nettorenter, finansieringsomkostninger i øvrigt og brugerfamiliens egen arbejdsindsats. **Costs.** (23-33) Total costs excluding interest, other financing costs and labour input by the holder and family.
- 23 Plantemateriale.** Herunder frø, stiklinger, udplantningsplanter og løg. Omfatter såvel indkøbt som egen produktion af plantemateriale. **Seed, cuttings, bedding plants.** Includes products produced on the holding as well as purchased products.
- 24 Potter og vækstmedier.** Inkl. potter, pottejord, grodan, CO₂ samt vandafgift. **Pots and potting soil etc.** Includes pots and soils including gro-dan, CO₂ and water costs.
- 25 Gødning, kemikalier m.v.** Kunstgødning, kemikalier inkl. afgift, biologisk bekæmpelse samt økologiske hjælpestoffer. **Fertilisers, chemicals etc.** Fertilisers and chemicals including tax, biological control and organic nutrients.
- 26 Emballage.** Kasser, containere osv., først og fremmest i forbindelse med salg. **Packing.** Includes packing, wrapping, containers for transportation etc.
- 27 Vedligeholdelse.** Herunder bygninger, inventar samt grundforbedringer. **Maintenance** of buildings, equipment and land improvements.
- 28 Varer og tjenester i øvrigt.** Omfatter bl.a. maskinstation, foder, forsikringer, bilomkostninger mv. Før 2006 endvidere leje og leasing af inventar. **Other goods and services** includes contract operations, feed, insurance, business share of private car and miscellaneous. Before 2006 also rent of equipment.
- 29 Energi.** Energi til opvarmning af væksthuse, elektricitet, brændstof samt anden energi. **Energy.** Includes energy for heating greenhouses, electricity, fuel and other energy.
- 30 Grønne afgifter.** Omfatter ikke-refunderet CO₂-afgift, SO₂-afgift samt energif afgift på rumvarme og varmt vand. **Taxes on energy** include non-refundable CO₂-tax, SO₂-tax and tax on energy for hot water and heating of staff rooms.
- 31 Afskrivninger** på bygninger, herunder væksthuse, inventar, grundforbedringer samt frugttræer, bærbuske og jordbærplanter. **Depreciation** on buildings including greenhouses, equipment, land improvements, fruit trees, berry bushes and strawberry plants.
- 32 Lønnet arbejdskraft.** Udbetalt løn minus tilskud til ansættelse af langtidsløse samt lære- og praktikpladser. **Hired labour.** Wages paid less subsidies for employing long-term unemployed and for apprentices.
- 33 Ejendomsskat**ter på selvejte jord. Før 2006 også på forpagtet jord. **Land tax** on own land, before 2006 also rented land.
- 34 Driftsresultat før renter.** Bruttoudbytte (9) minus drifts-omkostninger (22). **Operating profit.** Gross output (9) – costs (22).
- 35 Nettoendeudgifter, gartneri.** Renteudgifter og forpagtningsudgift minus renteindtægter vedr. gartnerivirk-somheden. Fra 2006 endvidere låneomkostninger samt kursregulering mv. på udlandslån og indeksering af indeksslån. Fra 2009 indgår den realiserede del af regulering-er vedr. lån, ikke den realiserede. **Net interest expenditure, horticulture.** Interest expendi-ture and tenancy rent less interest income concerning the horticultural holding. From 2006 also loan expenses, changes on foreign currency loans due to exchange rates and indexing of index loans. From 2009 the realised changes on loans.
- 36 Driftsresultat, gartneri.** Bruttoudbytte (9) minus drifts-omkostninger (22), nettorendeudgifter gartneri (35) samt finansieringsomkostninger i øvrigt (40). Driftsresultatet afspejler vederlaget til brugerfamilien og egenkapitalen. **Net profit, horticulture.** Gross output (9)– costs (22), net interest expenditure (35) and other financing costs (40). The net profit reflects the remuneration for the holder and family.
- 37 Forrentningsprocent af aktiver i selveje**
 Driftsresultat før renter (34)
 + generelle driftstilskud (19)
 - brugerfam. vederlag (104)
 - forpagtningsafgift (106)
 - finansieringsomkostninger i øvrigt (40)
 kapitalindsats (105)
- Rate of return:**
 Operating profit (34)
 + general subsidies (19)
 - family remuneration (104)
 - rent, tenancy (106)
 - other financing costs (40)
 Capital input (105)

<p>38 Lønningsevne, kr. pr. time: Driftsresultat før renter (34) + generelle driftstilskud (19) + lønnet arbejdskraft (32) - forpagtningsafgift (106) - finansieringsomkostninger i øvrigt (40) - rentebelastning (107)</p>	<p>Labour income, DKK per hour: Operating profit (34) + general subsidies (19) + hired labour (32) - rent, tenancy (106) - other financing costs (40) - calculated interest (107)</p>
Arbejdsindsats, timer (6)	Labour input, hours (6)
<p>39 Enkeltbetalingsordning. Tilskud ifølge EU's enkeltbetalingsordning.</p>	<p>Single payment scheme. Aid according to the single payment scheme of the EU.</p>
<p>40 Finansieringsomkostninger i øvrigt. Leje af driftsbygninger samt leasing af inventar.</p>	<p>Other financing costs. Rent for buildings and cost of leasing equipment.</p>
Investering og finansiering	
<p>46 Investeringer. Samlede investeringer i gartneriaktiver (47-49) samt private aktiver.</p>	<p>Investments. Total investments in horticultural assets (47-49) and private assets.</p>
<p>47 Væksthuse. Inkl. borde, gardiner, varmeanlæg mv.</p>	<p>Greenhouses. Including tables, thermal screens heating system etc.</p>
<p>48 Inventar. Køb minus salg af inventar.</p>	<p>Equipment. Purchase – sales of equipment.</p>
<p>49 Gartneriaktiver i øvrigt. Herunder jord, andre bygninger, frugtræer, bærbuske, jordbærplanter, grundforbedringer, beholdninger og husdyr.</p>	<p>Other horticultural assets. Including land, buildings other than greenhouses, fruit trees, berry bushes, strawberry plants, land improvement, stock and livestock.</p>
<p>50 Gartneriaktiver. Samlede investeringer i gartneriaktiver (47 – 49).</p>	<p>Horticultural assets. Total investments in horticultural assets (47 – 49).</p>
<p>51 Finansielle aktiver. Værdipapirer, indlån, fordringer samt kassebeholdning.</p>	<p>Financial assets. Securities, bank deposits, goods receivable, cash etc.</p>
<p>53 Finansiering = investeringer (46)</p>	<p>Financing = investments (46)</p>
<p>54 Egenfinansiering. Løbende opsparing (245), afskrivninger, tilskud til kraftvarmeværk, arv, gave, salærer, erstatninger mv.</p>	<p>Internal financing. Savings (245), depreciation, subsidy for combined power and heating station, legacies, gifts, fees, damages etc.</p>
<p>55 Realkreditlån. Nettooptagelse af realkreditlån.</p>	<p>Credit institute loans. Net credit institute loans.</p>
<p>56 Banklån. Nettooptagelse af banklån.</p>	<p>Bank loans. Net bank loans.</p>
<p>57 Låntagning i øvrigt. Ændring i anden gæld, f.eks. vare- og momsgæld.</p>	<p>Other loans. Changes in other debts such as goods and VAT liable.</p>
<p>58 Akkord på gæld. Gældsfortergivelse fra kreditorer.</p>	<p>Remission of debt by agreement. Cancelling of debts by creditors.</p>
<p>59 Låneomkostninger. Omkostninger i forbindelse med gæld udover renter og kurstab. Fra 2006 med i nettorentetudgifter.</p>	<p>Loan expenses. Costs of borrowing money excluding interest and loss. From 2006 included in net interest expenditure.</p>
<p>60 Forpagtning. Forskydning i værdi af tilforpagtning.</p>	<p>Tenancy. Change in value of rented land and buildings.</p>
Balance, ultimo	
<p>66 Egenkapital, ultimo. Aktiver i selveje – gæld ved slutningen af regnskabsåret.</p>	<p>Assets and liabilities, end of year Net capital, end of year. Own assets – debts.</p>
<p>67 Aktiver i alt, ultimo. Værdi af samlede aktiver ved slutningen af regnskabsåret inkl. private og finansielle aktiver, f.eks. bolig, bil, bankindestående, værdipapirer mv.</p>	<p>Assets, total, end of year. Value of the holding as well as private and financial assets such as dwelling, car, bank deposits, securities etc.</p>
<p>68 Heraf gartneriaktiver. Værdien af gartneriet, herunder jord, væksthuse, andre driftsbygninger, inventar og beholdninger, men ikke finansielle aktiver.</p>	<p>Of which horticultural assets. Value of the holding including land, greenhouses, other buildings, equipment and stock, but not financial assets.</p>
<p>69 Passiver i alt, ultimo. Værdi af gæld og forpagtning ved slutningen af regnskabsåret.</p>	<p>Total liabilities, end of the year. Value of debts and tenancy.</p>

70	Realkreditlån. Værdi af lån inkl. kursregulering.	Credit institute loans. Value of loans including adjustment for price of bonds.
71	Banklån. Gæld i pengeinstitut i dansk eller udenlandsk valuta.	Bank loans in Danish or foreign currency.
72	Lån i øvrigt. Herunder vare-, moms- og skattegæld, pantebreve, personlige lån samt kapitaliseret aftægt.	Other loans. Including goods and VAT liable, private loans etc.
73	Forpagtningsværdi. Værdi af tilforpagtet jord samt bygninger.	Tenancy. Value of rented land and buildings.
74	Gældsprocent. Gæld som procent af aktiver i selveje.	Ratio of debts. Debts as a percentage of own assets.

Energiforbrug

75	Energiforbrug. (76+83) Energiforbrug i gigajoule pr. virksomhed, herunder energi til opvarmning af væksthuse, elektricitet samt brændstof til varevogne, traktorer mv. Endvidere naturgas til elproduktion på kraftvarmeværker i gartnerierne.	Energy consumption. (76+83) Energy, in giga-joules, for heating greenhouses, electricity, fuel for vans, trucks, tractors etc. and natural gas for production of electricity in combined power and heating stations on the holding.
76	Opvarmning af væksthuse. (77-82) Samlet energiforbrug i gigajoule til opvarmning af væksthuse.	Heating of greenhouses. (77-82) Total consumption of energy for heating greenhouses.
77	Naturgas. Mængde i gigajoule.	Natural gas. Quantity in giga-joules.
78	Fjernvarme. Mængde i gigajoule.	District heating. Quantity in giga-joules.
79	Let olie. Mængde i gigajoule.	Gas oil. Quantity in giga-joules.
80	Svær olie. Mængde i gigajoule.	Fuel oil. Quantity in giga-joules.
81	Kul. Mængde i gigajoule.	Coal. Quantity in giga-joules.
82	Anden energi til opvarmning af væksthuse. Mængde i gigajoule.	Other energy sources for heating greenhouses. Quantity in giga-joules.
83	Energi i øvrigt. (84-86) Mængde i gigajoule af energi, som ikke direkte anvendes til opvarmning af væksthuse.	Energy sources (84-86) which are not used with the purpose of heating greenhouses. Quantity in giga-joules.
84	Elektricitet. Mængde i gigajoule.	Electricity. Quantity in giga-joules.
85	Naturgas til elproduktion. Den del af naturgasforbruget i kraftvarmeværkerne, som beregnes at være solgt som elektricitet.	Natural gas for electricity production. The amount of gas consumption in combined power and heating stations used for the production of electricity sold from the holding.
86	Brændstof til varevogne, markredskaber mv. Mængde i gigajoule.	Fuel for vans, trucks, tractors etc. Quantity in giga-joules.
87	Energiomkostninger i alt. (88+95+100).	Cost of energy, total. (88+95+100).
88	Opvarmning af væksthuse. (89-94) Samlede omkostninger til opvarmning i 1000 kroner.	Cost of heating greenhouses. (89-94) in 1000 DKK.
89	Naturgas. Omkostning i 1000 kroner.	Natural gas. Cost in 1000 DKK.
90	Fjernvarme. Omkostning i 1000 kroner.	District heating. Cost in 1000 DKK.
91	Let olie. Omkostning i 1000 kroner.	Gas oil. Cost in 1000 DKK.
92	Svær olie. Omkostning i 1000 kroner.	Fuel oil. Cost in 1000 DKK.
93	Kul. Omkostning i 1000 kroner.	Coal. Cost in 1000 DKK.
94	Anden energi til opvarmning af væksthuse. Omkostning i 1000 kroner.	Other energy sources for heating greenhouses. Cost in 1000 DKK.
95	Energi i øvrigt. (96-99) Omkostninger i 1000 kr. for energi, som ikke direkte anvendes med det formål at opvarme væksthuse.	Cost of energy (96-99) not used with the purpose of heating greenhouses.
96	Elektricitet. Omkostning i 1000 kroner.	Electricity. Cost in 1000 DKK.

- 97 **Naturgas til elproduktion** i kraftvarmeværker på gartnerierne. Omkostning i 1000 kroner. **Natural gas for electricity production.** Cost of gas in combined power and heating stations used for the production of electricity sold from the holding.
- 98 **Brændstof** til varevogne, markredskaber mv. Omkostning i 1000 kroner. **Fuel** for vans, trucks, tractors etc. Cost in 1000 DKK.
- 99 **Anden energi.** Omkostning i 1000 kroner. **Other energy costs** in 1000 DKK.
- 100 **Grønne afgifter.** (101-103) Omkostning i 1000 kroner. **Green taxes on energy** (101-103) in 1000 DKK.
- 101 **CO₂-afgift.** Omkostning i 1000 kroner. **Tax on CO₂** in 1000 DKK.
- 102 **SO₂-afgift.** Omkostning i 1000 kroner. **Tax on SO₂** in 1000 DKK.
- 103 **Rumvarmeafgift.** Omkostning i 1000 kroner. **Tax on heating rooms and hot water for employees** in 1000 DKK.
- 104 **Brugerfamiliens vederlag** beregnes som antal arbejdstimer gange en fastsat timeløn, der skønnes at udtrykke timebetalingen ved alternative muligheder for lønnet beskæftigelse. For 2009 fastsat til 230 kr. **Family remuneration** is calculated as hourly wages of industrial labour times the number of hours worked by the family. For 2009, the estimated wage was DKK 230 per hour.
- 105 **Kapitalindsats.** Værdien af gartneriaktiverne i selveje primo. **Capital input.** The value of occupier owned horticultural assets at the beginning of the year.
- 106 **Forpagtningsafgift.** Fra 2006 inkl. ejendomsskat. **Rent, tenancy.** Incl. land tax from 2006.
- 107 **Rentebelastning** udgør 4 pct. af kapitalindsatsen (105). **Calculated interest** is 4 per cent of capital input (105).
- 108 **Heraf potteplanter.** Væksthusareal med potteplanter. **Of which pot plants.** Greenhouse area with pot plants.
- 109 **Heraf væksthushgrøntsager.** Areal med væksthushgrøntsager. **Of which greenhouse vegetables.** Area with greenhouse vegetables.
- 110 **Heraf frilandsgroensager.** Frilandsgroensager. **Of which vegetables.** Area with vegetables in the open.
- 111 **Heraf frugt og bær.** Areal med frugt og bær. **Of which fruit and berries.** Area with fruit and berries.
- 112 **Heraf planteskole.** Areal med planteskole. **Of which nurseries.** Area with nursery plants.
- 113 **Heraf med gartneriafgrøder.** Frilandsgroensager, frugt, bær, planteskole, blomster m.v. **Of which horticultural crops.** Area in the open with vegetables, fruit, berries, nursery, flower etc.
- 114 **Fragt og salgsafgifter.** Udgift til transport og salgsafgift til fx GASA **Sales and transportation costs.** For instance at GASA and transportation from the holding.

Følgende numre over 200 baseret på regnskaber med privatøkonomi

Numbers 200+ are based on accounts with private financial entries

- 202 **Stikprøve.** Antal regnskaber anvendt i statistikken for den pågældende gruppe. **Sample** of accounts from the group in question.
- 203 **Væksthusareal, m².** Væksthusareal pr. gartneri **Greenhouse area, square metres** per holding.
- 210 **Frilandsgroensager, ha.** Frilandsgroensager. **Area with vegetables.** Area with vegetables in the open.
- 211 **Frugt og bær, ha.** Areal med frugt og bær. **Area with fruit and berries.** Area with fruit and berries.
- 212 **Planteskole, ha.** Areal med planteskole. **Area with nursery.** Area with nursery plants.
- 213 **Gartneriafgrøder på friland, ha.** Frilandsgroensager, frugt, bær, planteskole, blomster m.v. **Area with horticultural crops in the open.** Area in the open with vegetables, fruit, berries, nursery, flower etc.

Indkomst og forbrug, brugerfamilien

Income and consumption, holder and family

- 236 **Driftsresultat, gartneri.** Bruttoudbytte (9) minus drifts-omkostninger (22), nettorenteudgifter, gartneri (35) samt finansieringsomkostninger i øvrigt (40). Driftsresultatet afspejler vederlaget til brugerfamilien og egenkapitalen. **Net profit, horticulture.** Gross output (9)– costs (22), net interest expenditure (35)) and other financing costs (40). The net profit reflects the remuneration for the holder and family.
- 239 **Anden indkomst m.v.** Lønindtægt for bruger og ægtefælle, andre erhverv samt pension, dagpenge og børnetilskud. **Other income etc.** Wage income for holder and spouse, other enterprises, pension, maintenance allowance and child allowance.

- 240 Overskud, bolig.** En beregnet lejeværdi for boligen minus vedligeholdelse, forsikringer og ejendomsskat. **Profit, dwelling.** Rental value of dwelling less maintenance, insurance and land tax on the dwelling.
- 241 Nettorenteudgifter, privat og andre erhverv.** Renteudgifter og forpagtningsafgift minus renteindtægter vedr. privat og andre erhverv. Fra 2006 endvidere låneomkostninger samt kursregulering på udlandslån og indeksering af indeksslån vedr. privat og andre erhverv. **Net interest expenditure, private and other enterprises.** Interest expenditure and tenancy expense – interest income from private and other enterprises. From 2006 also private and other enterprises share of loan expenses, changes on foreign currency loans due to exchange rates and indexing of index loans.
- 242 Løbende indkomst.** Driftsresultat, gartneri (236) + anden indkomst m.v. (239) + overskud, bolig (240) – netto-renteudgifter, privat og andre erhverv (241). **Current income.** Net profit, horticulture (236) + other income etc. (239) + profit, dwelling (240) – net interest expenditure, private and other enterprises (241).
- 243 Personlige skatter.** Betalte skatter inkl. arbejdsmarkedsbidrag. **Personal tax.** Paid income tax.
- 244 Privatforbrug.** Inkl. lejeværdi af bolig, private forsikringer samt privat del af bilomkostninger. **Private consumption** including rental value of dwelling, private insurances and private share of car costs.
- 245 Løbende opsparing.** Løbende indkomst (242) – personlige skatter (243) – privatforbrug (244). **Savings.** Current income (242) – personal tax (243) - private consumption (244).

Udvikling i egenkapital

- 261 Egenkapitalforskydninger.** Ændring i egenkapital i løbet af regnskabsåret. **Changes in net capital.** Changes in net capital during the accounting year.
- 262 Egenkapital, primo + løbende opsparing.** Aktiver i selveje – gæld ved begyndelsen af regnskabsåret + løbende opsparing (245). **Net capital, beginning of year + savings.** Own assets – debts + savings (245).
- 263 Kapitalændringer på aktiver.** Ændringer i aktivernes værdi, som skyldes prisudviklingen. **Capital changes on assets.** Changes in value of assets due to price changes.
- 264 Kapitalændringer på gæld.** Ændringer i gældens værdi, som skyldes kursændringer. **Capital changes on debts.** Changes in value of debts due to price changes on bonds.
- 265 Andre kapitalændringer.** Herunder arv, gave, tilskud til kraftvarmeværk, pensionsopsparing, akkord, erstatninger, salærer mv. **Other capital changes.** Including legacies, gifts, subsidies for combined power and heating stations, savings for retirement, remission of debts by agreement, damages, fees etc.
- 266 Egenkapital, ultimo.** Aktiver i selveje – gæld ved slutningen af regnskabsåret. **Net capital, end of year.** Own assets – debts.

Danish horticulture 2009

Higher gross output

Gross output per horticultural holding was a good DKK 4.1 million in 2009, which is 10 per cent more than in 2008. General subsidies including payments according to the single payment scheme were DKK 85,000, which is almost the same as in 2008, cf. table 1.1.

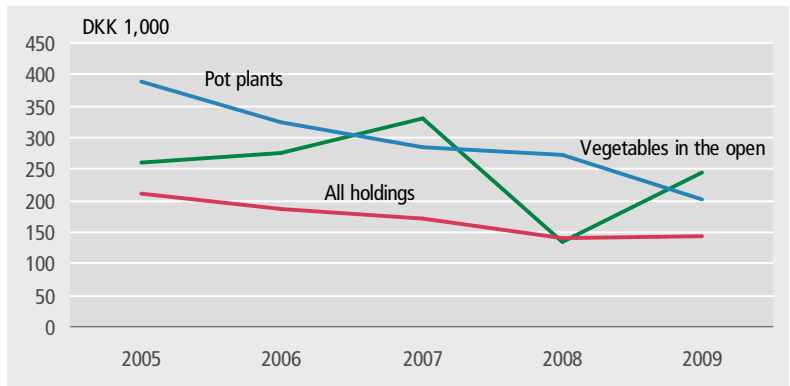
Almost unchanged net profit ...

Costs, excluding interest expenditure and other financing costs were just under DKK 3.8 million after an increase of 11 per cent, and financing costs were DKK 327,000 compared to DKK 321,000 in the previous year. This resulted in a net profit of DKK 144,000 or DKK 2,000 more than in 2008, cf. table 1.1. In 2008, the net profit was the lowest in a long time. Even though the net profit is still at a low level for the sector, it is far higher than in agriculture: in 2009 the average net profit of an agricultural holding was DKK -350,000.

... but still a high variability

The net profit remunerates input of labour by the holder and family and net capital. Variability among holdings is still high: in 2009 average net profit in the poorest quarter of the holdings was just under minus DKK 500,000 compared to DKK 1.0 million in the best group, cf. table 1.1.

Average net profit for horticultural holdings

Net profit differs with type of horticulture

Compared to 2008, net profit dropped for holdings with pot plants and nurseries, from DKK 274,000 to DKK 203,000 and from DKK 210,000 to DKK 169,000 respectively. Holdings with greenhouse vegetables made the largest net profit among the five types of horticulture, DKK 373,000, compared to DKK 81,000 in 2008. Also holdings with vegetables in the open and with fruit and berries had increases in net profit, from DKK 134,000 to DKK 244,000 and from DKK -3,000 to DKK 24,000 respectively.

Difference in gross output

When comparing net profit between types of horticulture, differences in gross output should be considered. For instance, gross output per fruit and berry plantation was DKK 757,000 compared to about DKK 8 million in holdings with pot plants and greenhouse vegetables. However, many fruit and berry plantations are run on a part-time basis and the owners make an income from other sources.

- Lower investments* Investments in horticultural assets fell to DKK 308,000 from DKK 485,000 per holding in 2008 and were the lowest in the analysed five-year period, see table 1.2. Depreciation rose slightly to DKK 322,000, and thus net investment was negative. Net investment is defined as investment minus depreciation. Of the total investment, more than 90 percent was financed internally.
- Investments were highest in holdings with vegetables in the open and lowest in nurseries.
- Higher ratio of debts* The value of land went down slightly in 2009, and the ratio of debts rose by 3 percentage points to 48 per cent at the end of 2009.
- Fewer holdings* The statistics for 2009 are based on 287 accounts, selected to be representative of 1,224 Danish horticultural holdings. The number of holdings was lower than in 2008. Particularly the number of mixed holdings in the open decreased. Total areas in Denmark with vegetables in the open increased in 2009 while areas with nursery and with fruit and berries decreased. Some holdings in the open change between horticulture and agriculture depending on areas in the year in question.

Revisionskontorer, der har bidraget med mindst tre regnskaber

Jysk Landbrugsrådgivning, Brørup
Sønderjysk Landboforening, Vojens
Centrovic, Vissenbjerg
Agrovi, Hillerød
Odsherreds Landboforening, Nykøbing Sjælland
Heden og Fjorden, Herning
Dansk Landbrug Sydhavsoerne, Nykøbing Falster
BDO ScanRevision, Odense C
H. Martinsen, Kolding
Landboforeningen Gefion, Sorø
Landbrugsrådgivningen Syd, Løgumkloster
Landbrugsrådgivning Østjylland I/S, Horsens
AgriNord, Aars
Nordjysk Familielandbrug, Støvring
Østdansk LandbrugsRådgivning, Rønnede
Revision Sjælland, Hvidovre
PK Revision, Odense C
Kovsted og Skovgård, Aarhus N
Samsø Landboforening, Tranebjerg
Landbo Limfjord, Skive
LandboMidtØst, Viborg
